

Lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande

En kartläggande litteraturöversikt

David Nynäs

Lärdomsprov

Det sociala området

2023

Lärdomsprov

David Nynäs

Lär miljös betydelse för barns utveckling och lärande. En kartläggande litteraturöversikt.

Yrkeshögskolan Arcada: Det sociala området, 2023.

Identifikationsnummer:

9344

Uppdragsgivare:

Stiftelsen Sedmigradsky

Sammandrag:

Detta lärdomsprov är en kvalitativ kartläggande litteraturöversikt om lärmiljös betydelse för barns utveckling och lärande. Lärmiljön som barn tar del av är en viktig faktor och hur lärmiljöer är formade kan påverka hur barn utvecklas och lär sig samt vilka kompetenser och färdigheter barn utvecklar i olika lärmiljöer. Detta lärdomsprov djupdyker i ämnet för att ta reda på betydelsen av barns lärmiljö, vilka kompetenser och färdigheter barn utvecklar och lär sig i olika lärmiljöer och vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande. Genom kartläggande litteraturöversikt och en tematisk analys över tidigare gjorda forskning gavs resultat genom centrala kategorier. De centrala kategorierna visade att lärmiljön är viktig för barns utveckling och lärande, resultaten visade att en genomtänkt lärmiljön bidrar till barns sociala interaktion, språk/verbal förmåga, skriv- och läsfärdigheter samt utforskning, fantasi och självuppfattning. Resultaten visade även att en genomtänkt, trygg, varierande och bra miljö samt yrkeskunniga vuxna har en positiv inverkan på barns utveckling. Tidigare forskning bekräftar resultaten av betydelsen av lärmiljön för barns utveckling och lärande. Lärdomsprovet är ett beställningsarbete av Stiftelsen Sedmigradsky och temat är *lärmiljöer inom småbarnspedagogik*.

Nyckelord:

Småbarnspedagogik, barn, lärmiljös betydelse, barns utveckling och lärande

Degree Thesis

David Nynäs

The importance of the learning environment for children's development and learning. A scoping review

Arcada University of Applied Sciences: Bachelor of Social services, 2023.

Identification number:

9344

Commissioned by:

The Sedmigradsky Foundation

Abstract:

This thesis is a qualitative scoping literature review about the importance of the learning environment for children's development and learning. The learning environment that children take part in is an important factor and how learning environments are shaped can affect how children develop and learn. Also, what competences and skills children gain from different learning environments. This thesis dives deep into the subject to find out the importance of children's learning environment, which competencies and skills children develop and learn in different learning environments and which factors in the learning environment contribute positively to children's development and learning. Through the scoping literature review and thematic analysis of previously conducted research, results were given through central categories. The central categories showed that learning environments are important for children's development and learning, the results showed that learning environments contributes to children's social interaction, language/verbal ability, writing and reading skills as well as exploration, imagination, and self-concept. The results also showed that a well-thought-out, safe, varying, and good environment and professional adults have a positive impact on children's development. Previous research confirms the findings of the importance of learning environment for children's development and learning. This thesis is a commissioned work by the Sedmigradsky Foundation and the theme is *learning environments in early childhood education*.

Keywords:

Early childhood education, children, the importance of the learning environment, child development and learning

Opinnäyte

David Nynäs

Oppimisympäristön merkitys lasten kehitykselle ja oppimiselle. Kartoittava kirjallisuuskatsaus.

Yrkeshögskolan Arcada: Sosionomi, sosiaaliala, 2023.

Tunnistenumero:

9344

Toimeksiantaja:

Sedmigradsky-säätiö

Tiivistelmä:

Tämä opinnäyte on laadullinen kartoituskirjallisuuskatsaus oppimisympäristön merkityksestä lasten kehitykselle ja oppimiselle. Oppimisympäristö, johon lapset osallistuvat, on tärkeä tekijä ja oppimisympäristöjen muotoutuminen voi vaikuttaa siihen, miten lapset kehittyvät ja oppivat sekä mitä taitoja ja osaamista lapset saavat eri oppimisympäristöistä. Tämä opinnäyte sukeltaa syvälle aiheeseen selvittääkseen lasten oppimisympäristön merkitystä, mitä osaamista ja taitoja lapset kehittävät ja oppivat eri oppimisympäristöissä ja mitkä oppimisympäristön tekijät vaikuttavat positiivisesti lasten kehitykseen ja oppimiseen. Kartoituskirjallisuuskatsauksesta ja temaattisesta analyysistä aikaisemmin tehtyjen tutkimusten tulokset nousivat esiin keskeisten kategorioiden kautta. Keskeiset kategoriat osoittivat että, oppimisympäristö on tärkeä lasten kehitykselle ja oppimiselle, tulokset osoittivat että, hyvin harkittu oppimisympäristö edistää lasten sosiaalisen vuorovaikutuksen, kieli-, kirjoitus- ja lukutaitoa. Sekä tutkimista, mielikuvitusta ja omakuvaa. Tulokset osoittivat myös, että hyvin harkittu, turvallinen, monipuolinen ja hyvä ympäristö ja ammattitaitoiset aikuiset vaikuttavat positiivisesti lasten kehitykseen. Aikaisemmat tutkimukset vahvistavat havainnot oppimisympäristön merkityksestä lasten kehitykselle ja oppimiselle. Opinnäyte on Sedmigradsky-säätiön tilaama, ja teemana on *oppimisympäristöt varhaiskasvatuksessa*.

Avainsanat:

Varhaiskasvatus, lapset, oppimisympäristön merkitys, lapsen kehitys ja oppimista

Innehåll

1	Inledning.....	4
2	Bakgrund.....	4
2.1	Styrdokument.....	4
2.2	En inblick av barns lärmiljöer	5
3	Tidigare forskning	10
4	Syfte och forskningsfrågor	12
5	Teoretisk referensram.....	13
5.1	Lekens betydelse	13
5.2	Olika lärområden.....	15
6	Metod	17
6.1	Kvalitativ litteraturstudie	17
6.2	Kartläggande litteraturöversikt	18
6.3	Datainsamling.....	20
6.4	Avgränsningar.....	22
6.5	Innehållsanalys	23
7	Etiska Aspekter.....	24
7.1	Reliabilitet och validitet.....	25
8	Resultat	26
8.1	Lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande.....	27
8.1.1	Social interaktion	27
8.1.2	Språk/verbal förmåga	28
8.1.3	Skriv- och läsfärdigheter	29
8.1.4	Utforskning, fantasi & självuppfattning.....	29
8.2	Positiva faktorer i lärmiljön som bidrar till barns utveckling och lärande.....	30
8.2.1	Varierande miljöer inom- & utomhus.....	30
8.2.2	Möblering, inredning & material	31
8.2.3	Vuxnas roll	33
9	Diskussion	35
9.1	Resultatdiskussion.....	35
9.1.1	Resultat i förhållande till tidigare forskning.....	35
9.1.2	Resultat i förhållande till teoretisk referensram.....	37
9.2	Metoddiskussion	39
10	Slutsatser	40
	Källor	41
	Bilagor	46
	Bilaga 1: Datainsamling.....	46

Bilaga 2: Valda artiklar (Artikelmatrix)	47
--	----

1 Inledning

I *lagen om småbarnspedagogik 540/2018* nämns att ett av syften med småbarnspedagogik är att säkerställa en sådan småbarnspedagogik som främjar lärandet, är utvecklande och hälsosam samt trygg. Barns utveckling och lärande sker till stor del i en miljö med andra barn, genom lekar och verksamheter. Lär miljön är väldigt viktig för barnen och deras utveckling och lärande. Lär miljön kan vara en avgörande faktor för möjligheten att utvecklas och lära sig saker. Därför vill jag fokusera på det i mitt arbete. Genom att dyka djup in i ämnet vill jag ta reda på vilken betydelse lär miljöer har för barns utveckling och lärande. Med tematiken vill jag tydliggöra för bland annat professionella och socionomstuderande, vikten av lär miljös betydelse inom småbarnspedagogik för barns möjlighet till utveckling och lärande samt ge en inblick i vad man kan beakta gällande miljöer inom småbarnspedagogisk verksamhet.

2 Bakgrund

För att få en bättre uppfattning om mitt valda temaområde har jag navigerat mig fram genom olika databaser, bibliotek och hemsidor som är relevanta till mitt valda tema. För att komma in på temat har jag läst igenom styrdokument som beaktas inom småbarnspedagogik och för att få en tydligare bild utav barns lär miljöer har jag även läst och granskat om vad som sägs om mitt valda temaområde i olika rapporter, reportage, avhandlingar, hemsidor och böcker.

2.1 Styrdokument

I *lagen om småbarnspedagogik 540/2018* 3§ skrivs att syftet med småbarnspedagogik är bland annat att främja varje barns uppväxt, hälsa, utveckling och välbefinnande enligt barnets utveckling och ålder, ge stöd för barns förutsättningar till lärande och säkerställa en sådan småbarnspedagogisk miljö som är trygg, hälsosam, utvecklande och som främjar lärandet.

I 10§ framkommer det även att inom den småbarnspedagogiska miljön ska verksamhetens redskap och lokaler vara säkra, ändamålsenliga, sunda och tillgängliga och att barnen ska få skydd från mobbning, trakasserier och våld.

Utbildningsstyrelsens dokument *Grunden för planen för småbarnspedagogik* (2022), som är en grundläggande guide för att skapa småbarnspedagogiska planen och som gäller i samtliga samkommuner och kommuner i landet samt inom privata sektorn lyfter bland annat fram lärmiljöer inom småbarnspedagogik. Gällande lärmiljöer lyfter dokumentet bland annat fram inkludering, gemenskaper, platser, lokaler, redskap och metoder som ses som en förutsättning för barns lärande, utveckling och kommunikation. Till lärmiljö omfattas tre olika dimensioner som är fysisk, psykisk och social. I utbildningsstyrelsens (2022) dokument skrivs även att planering och utformning av lärmiljöer ska göras tillsammans med barnen, ge stöd för nyfikenhet och intressen samt viljan att lära sig, ge motivation till fysisk aktivitet, lekar och konst. Lärmiljöer ska också ge barnen möjligheter till sysselsättning som är meningsfull, mångsidiga aktiviteter, lekar och spel samt vila och lugn och ro.

I broschyren *Småbarnspedagogen är till för barnet – centrala frågor i grunderna för planen för småbarnspedagogik* skrivs att lärmiljöer ska vara trivsamma, mångsidiga, trygga, hälsosamma, utvecklande, tillgängliga och formbara.

2.2 En inblick av barns lärmiljöer

I denna del vill jag lyfta fram vad som sägs i rapporter, reportage, avhandlingar, hemsidor och böcker gällande lärmiljön inom småbarnspedagogik. Detta för att ge stöd för mitt arbete och en inblick i vad som har skrivits om temat.

I projektrapporten *Inkluderande lärmiljöer som möter alla barn på många olika sätt* lyfts den fysiska, sociala och pedagogiska miljön fram. Syftet med projektet var att skapa inkluderande och tillgängliga lärmiljöer och ge gemensamma samt olika upplevelser för alla barn. Projektets mål var att utifrån barns intressen, delaktighet och behov skapa lärmiljöer som är inkluderande. Projektets resultat visar att inkludering är viktigt och en förutsättning för att nå utveckling och förändring. Grunden för inkludering är genom planering och skapandet av platser för god kommunikation och samtal. Och resultatet visar att utveckling är i behov utav tydliga överenskommelser, långsiktighet och sammanhängning av pedagogiska, fysiska och sociala delar.

I projektrapporten skrivs även att det är ytterst viktigt att vara noggrann med identifiering av barns intressen, lekar, tankar och känslor samt att förändring av lärmiljön i projektet gett olika resultat. Efter förändring i den fysiska miljön fick barnen en bättre tydlighet i rummet genom bildstöd, lärzoner, dämpad ljudnivå och belysning samt lugn musik vid morgonvälkommandet. Genom ommöblering och utveckling i lärmiljön resulterade det i att barnen hade lättare att hitta aktiviteter som var intressanta och ville selsätta sig med, barnen har ökade samtal sinsemellan och flera samspel och sociala kontakter utvecklades mellan avdelningarna. Genom förändring har den pedagogiska miljön ökat pedagogernas närvarande och stöd vid lek och aktivitet samt genom val som är medvetna utav pedagogers stöd, ökat möjligheten till barns delaktighet. (Inkluderande lärmiljöer som möter alla barn på många olika sätt)

Även i avhandlingen *Lärmiljöns betydelse för barns utövande och lärande av grundläggande motoriska färdigheter i småbarnspedagogik* (2022) Skrivet av Mikaela Svanbäck-Laaksonen tas lärmiljöns olika perspektiv inom småbarnspedagogik, fysisk-, social- och pedagogisklärmiljö upp. Svanbäck-Laaksonen beskriver och förklarar de tre perspektiven utifrån litteratur som är vetenskaplig.

Svanbäck-Laaksonen (2022) förklarar att den fysiska miljön består utav fysisk lokalisering, planritning av rummen och fysiska förutsättningar i dem. Hon förklarar även att den fysiska inomhusmiljön i daghem brukar delas in i olika zoner som är sociala, ger signaler och riktlinjer för vad som är lämpligt och tenderar att göras där. Till den fysiska miljön förklarar Svanbäck-Laaksonen också begreppet "erbjudande" som är beroende av relationen och komplettering mellan miljön och människan. Genom erbjudanden och möjligheten för barn att röra på sig, ger det motivering till utforskande. Viktiga förutsättningar för barns lekar och agerande är den fysiska miljön samt material.

Den sociala lärmiljön är en förutsättning för barns utveckling och lärande och krav på fysisk aktivitet och motoriska kompetens hos barnen ställs utav varje sammanhang. Den sociala miljön utgörs bland annat av delaktighet, kamratinteraktioner, social förståelse och emotionella reglering. (Svanbäck-Laaksonen 2022)

Svanbäck-Laaksonen (2022) förklarar att den pedagogiska miljön innehåller både en osynlig och synlig pedagogisk miljö. Till den synliga miljön hör möblering, planlösning och material medan den osynliga miljön utgörs av synsätt och förhållningssätt samt hur planering, utförande av undervisning och användning av den materiella miljön. Ett centralt värde och en plats som är väsentlig i det pedagogiska arbetet är kollektiv medvetenhet och mål som är gemensamma gällande den fysiska aktiviteten.

I reportaget *Lär miljön förändrar pedagogiken – om rum i rummet* (2013) skriver Monica Esborn om ett förändringsarbete gjort utav en rektor som genom arbetet insåg vikten av en personlig arbetsplats. Genom den personliga insatsen och trygghet som skapades, vågade eleverna ta sig ut till ytor som var gemensamma. En annan lärdom som uppkom genom arbetet var hur pedagogiken ändrades utav en förändrande lärmiljö. Esborn skriver också att spontana kontakter uppmuntras och att det är lättare för elever att röra sig i rum som utvecklats genom en föränderlig miljö.

Emelie Sedlacek Hebertsson och Emma Olsson skriver i en kvalitativ studie om förskollärares förhållningssätt till undervisning i förskolans inne- och utemiljö *Undervisningens betydelse för barns utveckling och lärande* (2022). De nämner en forskningsstudie gjord i Norge där förskolelärare menar att miljöer som är varierande, utmanande och inbjudande främjar nyfikenheten och lusten att leka och lära hos barn. I en annan forskningsstudie som Sedlacek Hebertsson och Olsson nämner deltog 35 verksamma förskolelärare och resultaten visade bland annat att lärmiljöns material måste stimulera barnens sinnen samt att utveckling av kunskaper och förmågor sker genom barnens egna sinnen, som i sin tur kan ge fortsatta inlärningsprocessen förbättrade förutsättningar. Sedlacek Hebertsson och Olsson skriver också att de deltagande förskolelärarna betonade att barns ökade möjlighet till utforskande individuellt samt gemensamt ges utav varierande lärmiljöer.

I rapporten *Förskolans lärmiljöer – Möjligheter och begränsningar* (2022) skriver Anna Engström, Annika Elm och Lena O Magnusson att fysiska aspekter som bland annat utrymme, barnpassande inredning, höjdnivåer samt koppling mellan ute och inne påverkar känslor och erfarenheter av miljöerna. De skriver även att omorganisering av utrymmen för att möta och anpassa dem till barnens behov är särskilt viktigt och att det gäller att

skapa sådana lekutrymmen som lätt kan omvandla utbildningsinnehåll som till exempel material och tema. Engström, Elm & Magnusson (2022) nämner även vikten av tydliga avgränsningar i lokaler, lekområdets öppenhet och barns avläsning och förståelse om vad som förväntas i olika miljöer. De skriver också att möjligheter och begränsningar tillsammans med barnens handlingsmöjligheter skapas i det fysiska-, föreställda- och sociala rummet.

Genom miljö som är god och pedagogisk väcks intresse, nyfikenhet och lust att lära. Miljön ska bland annat ge stöd för språklig utveckling och främja det matematiska tänkandets utveckling. Lärmiljö ska utformas av handlingsmöjligheter, vara varierad, integrera lärande och lek som ger nytta för barns utveckling och lärande. Exempel på detta är bland annat att låta barn uttrycka sig verbalt, digitalt, estetiskt eller fysiskt genom till exempel samtal, musik och film. (Skolverket 2023)

Mål med barns lärmiljö är att de är varierande och utmanande samt ger inspiration, kreativitet och nyfikenhet. Barn ska genom lärmiljön ha tillgång till material som bidrar till vågandet och viljan att prova nya erfarenheter tillsammans med andra men även enskilt, pedagoger som är närvarande och lyssnar aktivt till tankar och idéer hos barnen och lärmiljöerna ska även ge utrymme att delta för alla. (Pedagogsajten 2018)

I boken *Undervisning i förskolan – att skapa lärande undervisningsmiljöer* (2017) skriver Ann S. Pihlgren om fem olika undervisningsmiljöer som hon observerat genom forskningsprojektets observationer och intervjuer. Dessa fem undervisningsmiljöer är: Den allmänna-, den moralistiska-, den barnutforskande-, låt-gå- och den scaffoldingstöttande undervisningsmiljön. Pihlgren (2017) förklarar att den allmänna undervisningsmiljön är "skollik" och ger barnen utveckling gällande grundläggande kunskaper och färdigheter men ger däremot inte något stort utrymme för barnens egna val och att självständigt utforska. Hon skriver att den moralistiska undervisningsmiljön är snarlik med den allmänna men att utfallet skiljer sig åt. Här använder sig personalen till stor del av tiden till att få barnen att uppföra sig och anser att ordning går före lärande. Pihlgren (2017) skriver att den barnutforskande undervisningsmiljön är i koppling till barncentrerad pedagogik och att material presenteras som barn får på egenhand utforska. I denna miljö är det tryggt och innehåller ett klimat som är tillåtande och öppet då barn får

möjlighet till egna val, utforskande och intressen. Om låt-gå-undervisningsmiljön skriver Pihlgren (2017) att barn lämnas ensamma i sitt lärande då det saknas kunskapsinnehåll, observationer och pedagogiska intentioner och att personalen inte har någon plan för lärandeinnehåll eller pedagogisk dialog. Om den scaffoldningstöttande undervisningsmiljön skriver Pihlgren (2017) att namnet kommer från att miljön stöder barnens tillgång till sina proximala utvecklingszoner. Här får barnen hjälp med att kunna relatera, förstå och sätta kunskap i sammanhang och när barnen klarar av saker på egenhand tas delar av stöd bort. I denna miljö utgår personalen från teorier om att barn lär sig i samspel med omgivning och andra.

Pihlgren (2017) sammanfattar de fem undervisningsmiljöernas kognitiva innehåll och kommer fram till att scaffoldningstöttande har starkast kognitivt innehåll, därefter allmän och barnutforskande och till slut med svagaste kognitiva innehållet låt-gå och moralistiskt. Hon skriver även att pedagoger kan variera, skapa olika och blanda olika undervisningsmiljöer (Pihlgren 2017)

Sheridan et al. (2010) skriver lika som Pihlgren (2017) nämnt, att barn lär sig i samspel med omgivning och andra. Sheridan et al. (2010) skriver även att särskiljande och begränsande miljöer gällande lärarnas förhållningssätt till kommunikation, samspel och möten med barn är utav låg kvalitet, barncentrerande förhandlingsmiljöer utav god kvalitet medan hög kvalitet finns i utmanande läroorienterade miljöer.

Pihlgren (2017) påpekar att genom samlingar kan man arbeta med samspel och hon hänvisar till pedagogen Friedrich Fröbel som ansåg att genom samlingen känner barn gemenskap och Rubinstein Reich som skrivit att samlingars syfte är att fostra barnen socialt, samtala i grupp, lyssna till andra och sitta still. Pihlgren skriver också att förskolelärare som intervjuats har angett dessa syften med samlingens funktion.

Sheridan et al. (2010) skriver att förskolan ofta beskrivs som en social arena genom tidigare forskning och att forskare framhåller att genom lek och samvaro med andra barn ger möjligheter för dem till sociala kompetensers utveckling, självständighet, samhällets grundläggande värdens förståelse samt förhållningssätt till andra som är etiska.

I studentlitteraturen *Hur barn tänker och lär* (1999) skriver David Wood att viktigaste bidragen och hindren för intelligensens utveckling sker i barnens samspel med fysiska verkligheten. Wood nämner även att genom agerandet i förhållande till konkreta föremål i rum och tid, skapas den egna kunskapen hos barn.

3 Tidigare forskning

I detta kapitel för jag fram tidigare forskning som behandlar lärmiljöer och barns utveckling och lärande. Genom litteratursökning på databaser som EBSCO och DIVA har jag hittat forskning om ämnet som gjorts tidigare. För att hitta relevant forskning har sökord som: Lärmiljöer och barn, Early childhood education and Learning environment, Child education and learning environments, Early childhood education and environmental impact använts.

I antologin *Skogens värden – forskares reflektioner* (Mittuniversitet 2022, s.68) skriver Göran Bostedt att lärmiljöer kan förstås som sammanhang där individer befinner sig i under en skoldag. Bostedt nämner att det innefattar pedagogiska miljöer som innefattar undervisningsmetoder, sociala miljöer som innebär känsla av sammanhang, kamrater, trygghet och mening och fysiska miljöer som bland annat är lokaler som är mer eller mindre ändamålsenliga samt rum för social samvaro. I texten skriver Bostedt även att i samspel med andra och krav på en god miljö för framgång sker lärandet.

I artikeln *Exploration of Early-Childhood Learning Environments* (2016) skriver Jeanine Jechura, Deborah G. Wooldridge, Cynthia Bertelsen och Gloysis Mayers om utforskning av lärande miljöer i tidig barndom. Författarna reflekterar över hur lärare kan skapa utrymmen som effektivt kan stöda barn i åldrarna 3–5. De skriver att idealt sätt kan småbarnslärare använda rummets miljöer som verktyg för att stärka barns sociala, känslomässiga och akademiska lärande. De skriver även att lärmiljöer som underlättar möjlighet till praktiskt interaktivt engagemang, individuella experiment och till självupptäckt, bör omfattas i strukturen till en miljö som har hög kvalitet för tidig barndom. Exempel på dessa lärmiljöer nämner de bland annat bibliotek/bokhörna, skrivcenter, konstområden och vetenskapliga center. Lärmiljöerna ska vara organiserade så att barn har möjlighet att välja material och lära sig genom självvalda och meningsfulla

upplevelser. Material som de nämner är bland annat klossar, byggmaterial, pussel och utklädningsmaterial.

Jechura et al. (2016) skriver även om betydelsen av olika texter, logotyper och skyltar i miljön för barns lärande och utveckling. Dessa resurser är lättillgängliga att skapa och lättillgängliga för många barn och genom exponering av olika typers symboler i inlärningsmiljön, förenas barnen. I artikeln nämner de också om utomhusmiljöers betydelse för barn. Inom småbarnsfostran används naturupplevelser i form av lekar och utforskning som en utvecklingsmässig miljöpraxis och utomhuslärande miljöer ger möjligheter för vård och tidig inläring. Jechura et al. (2016) skriver även att utomhusmiljöer ger mindre strukturerade möjligheter till kognitiv utveckling, jämfört med inomhusutrymmen men att utomhusmiljöer bidrar till barns kreativitet, fantasi och uppfinningsrikedom samt att fysiska utmaningar är stimulerande för barn. I artikeln skriver de även om att skapa utomhusmiljö inomhus. Genom detta och val av rätta element och material kan det väcka barns tankar och intressen samt uppmuntra kreativt tänkande och ifrågasättande.

I artikelns slutsats skrivs att kontext av en kvalitets miljö belyser viktiga faktorer som ger stöd för byggandet av en stark grund för barns upplevelser i framtiden. Hjärnans utveckling i samband med den tidiga barndomens inlärningsmiljöer borde beaktas eftersom barn tillbringar mycket tid gällande deras utveckling under en kritisk utvecklingsperiod. Lärare har ett stort ansvar för skapandet av en sådan miljö som bidrar till tillräcklig avslappning för att fokusera på läroplanen samt tillräckligt utmanande för intresseväckande. Miljöer både inom- och utomhus bör stärka barnens erfarenheter av olika symboler och tryck i vardagen och lärare bör fungera som aktivt engagemang och stöd för lärandet. (Jechura et al. 2016)

I artikeln *The Design and Evaluation of the Physical Environment of Young Children's Learning Settings* (2020) skriver Matthews & Lippman i slutsatsen att forskning bekräftar vikten av den fysiska miljön i småbarnsfostran för barns utvecklings-, lärande- och sociala resultat. De skriver även att buller, rummets design, ljus, luftkvalitet och tydlighet samverkar för formandet utav utforskande, beteende, uppmärksamhet och

interaktion samt att därmed finns det en stark motivering till att bygga en miljö som uttrycker utbildningskvalitet.

Inom familje- och samhällsliga sammanhang förekommer barns förmåga att gradvis gå från konkreta till mera abstrakta tankesätt. Detta påverkar barnens sociala, kognitiva, moraliska och känslomässiga utveckling. På grund av olika sammanhang där barns förmåga att tänka mera abstrakt utvecklas, måste pedagoger värdera det som barn tar del utav i lärandemiljöer genom att ge lika mycket utrymme i läroplanen för barns emotionella samt kognitiva förmågor. (Ogunnaike 2015)

I artikeln *Children's literacy play environments: Snapshots of practitioner research for change*. (2016) Använder Linda Newman ordet "miljö" för att referera till det fysiska och mänskliga, process- och innehållsvariabler som utgör den sociala och kulturella undervisnings- och lärmiljön. Newman skriver att faktorer som kan inkluderas är bland annat möbler, inredning, dokumentation, meddelanden, fotografier och mänsklig interaktion. Newman nämner även att forskning visar att vikten av mänsklig interaktion till högkvalitativt lärande är ett grundläggande intresse för all diskussion angående lärmiljöer.

4 Syfte och forskningsfrågor

Utgångspunkten för litteraturoversikter är att identifiera forskningsfrågor som kan vägleda hur sökstrategier byggs upp (Arksey & O'Malley 2005). Syftet med mitt arbete är att tydliggöra lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande, vilka kompetenser och färdigheter barn utvecklar i olika miljöer samt få en inblick i vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande. Genom en litteraturstudie hoppas jag kunna tydliggöra syftet i arbetet genom ett kvalitativt arbete, kartläggande litteraturoversikt över tidigare gjorda studier som behandlar ämnet och genom en innehållsanalys.

1. Vilken betydelse har lärmiljön för barns utveckling och lärande?
2. Vilka faktorer i lärmiljön bidrar positivt till barns utveckling och lärande?

5 Teoretisk referensram

I mitt arbete behandlar frågeställningarna betydelsen av barns lärmiljö för utveckling och lärande samt faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande. Till den teoretiska referensramen har jag valt att beakta lekens betydelse och lärområden inom småbarnspedagogik, då dessa är faktorer som bidrar till barns lärmiljöer och barns utveckling och lärande.

5.1 Lekens betydelse

Jag lyfter fram lekens betydelse för att det är en grund för utveckling och lärande och lekar samt leksaker/material är en bidragande faktor till barns lärmiljö. Olika lekar och verksamheter kan påverka och ge form för hur barnens lärmiljöer ser ut.

Utbildningsstyrelsen (2022) skriver att småbarnspedagogen har som uppdrag att erbjuda möjligheter till olika slags lekar till alla barn och de nämner även att välbefinnande, lärande och utveckling hos barn främjas genom leken, att leken ger barn glädje och välbehag samt att barnen är aktiva aktörer i leken. Vidare lyfter Utbildningsstyrelsen (2022) upp barnets utveckling gällande sociala relationer, meningsskapande och utforskande av världen omkring, genom leken. Angående lärmiljöer förklarar Utbildningsstyrelsen (2022) att eftersom leken inte nödvändigtvis håller sig till det område som anvisas, ska lärmiljöerna anpassas efter leken. De skriver även att långvarig lek är i behov utav utrymme, tid, lugn och ro, lekredskap samt material som är lämpliga och tillgängliga för barnen.

Philip Hwang & Björn Nilsson (1995, s.194) hänvisar i boken *Utvecklingspsykologi: Från foster till vuxen* till pedagogen Friedrich Fröbel som menade att verksamheten utgår från barnens aktivitetslust och att styra barns utveckling i en positiv riktning sker via lekar och andra aktiviteter som är ledda av vuxna.

Leken har en social, pedagogisk och psykologisk betydelse, genom att barnet lär sig hantera relationer, problem och konflikter, lär sig sociala normer och roller, utvecklar den egna identiteten och självkänsla genom leken. Genom leken får barn även träna sin

kommunikativa förmåga, fantasi och öva sig känslouttryckande. (Hwang & Nilsson 1995, s.176)

Pedagogen Friedrich Fröbel ansåg att daghem var en helhet med olika aktiviteter som skulle främja utvecklingen hos barn och att barn är i behov av både inreutveckling och omvärldens intryck. Fröbel formulerade en lekteori som bygger på olika lekgåvor. Lekgåvorna bestod av materialuppsatser som hade beskrivningar för användningsområden och genom dem blir direkt innehåll synligt. Stimulans för barns geometriska och matematiska utveckling är lekgåvornas utgångspunkt och matematiska kunskaper samt uppfattning om sig själva utvecklas genom lek med materialet. (Thulin 2006, s.14–15)

För barns utveckling är leken avgörande och genom lek får barn ta del av och förståelse för omvärlden. Lek kan även ses som barns främsta språk och genom barns lek kan vuxna få en förståelse för barns känslor och tankar. Genom lek får barn bearbeta känslor och tankar, erfarenheter som är positiva men också sådant som kan vara svårt. Leken bidrar bland annat med barns utveckling gällande personlighet. Barn lär sig att förstå sina egna samt andras känslor och genom samspel med andra utvecklas de socialt och känslomässigt. Även intellektuell och motorisk utveckling sker genom leken och trygghet, utrymme och tid är de viktigaste förutsättningarna för lek. (Rädda Barnen)

Leken är ett mycket viktigt inslag och ger viktiga långvariga effekter på barns utveckling och lärande. Lek är ett dynamiskt och aktivt fenomen som är ett livsviktigt begrepp och ett centralt inslag i barndomens lärande och utveckling i alla kulturer. Forskning indikerar att barns lek har avgörande positiva effekter på den fysiska utvecklingen, social och känslomässig utveckling, kognitiv utveckling och barnens lärande. Dessutom är barns lek ett naturligt beteende och har en personlig betydelse som kan bli en del av varje barns långtidsminne. Småbarnspedagoger spelar en viktig roll för barns lekupplevelser genom att leka tillsammans med dem samt att observera leken. (Tekin & Tekin 2007)

5.2 Olika lärområden

Lärområden inom småbarnspedagogisk verksamhet tas upp i detta arbete för att få en inblick i hur miljön lyfts fram i lärområdena och hur dessa områden kan bidra till barns utveckling och lärande då dessa lärområden kan ses som en faktor som formar hur miljöerna som barnen leker och har verksamhet i ser ut.

Utbildningsstyrelsen (2022) skriver i *Grunderna för planen för småbarnspedagogik* att centrala mål och innehåll inom pedagogisk verksamhet beskrivs utav lärområdena och att lärområden styr personalens planering och genomförande av mångsidig och helhets-
skapande pedagogisk verksamhet tillsammans med barnen. Teman i lärområden ska kombineras och anpassas enligt barns kompetenser och intressen. Vidare skriver Utbildningsstyrelsen (2022) att i enlighet med grunderna för förskoleundervisningens läroplan indelas lärområdena i fem helheter. Dessa är "Språkets rika värld", "Mina många uttrycksformer", "Jag och vår gemenskap", "Jag utforskar min omgivning" och "Jag växer, rör på mig och utvecklas".

Inom småbarnspedagogiken ska barnens språkliga kunskaper och färdigheter samt den språkliga identiteten stödas. Nyfikenhet och intresse för språk, kulturer och texter ska stärkas och genom barns språkliga utveckling skapas och utvecklas även barns möjlighet att delta, påverka och vara aktiva aktörer. I lärområdet "Språkets rika värld" får barnen uppleva olika språkliga miljöer där barnen lär sig att kommunicera med andra, uttrycka sig, skaffa information och hantera olika situationer. Detta lärområde innefattar bland annat varierande texter, barnlitteratur, berättelser samt visuella, auditiva och audiovisuella texter. (Utbildningsstyrelsen 2022, s. 44)

Lärområdet "Mina många uttrycksformer" ger stöd för barns utveckling gällande musikalisk, verbal, visuell och kroppslig uttryckningsförmåga samt genom slöjd. Barns förutsättningar för lärande, sociala färdigheter, positiva självbild samt förmågan för förståelse och strukturerande av omvärlden främjas genom upplevelse och uttryckning av konst. I detta lärområde syns miljön i barns upplevelser utav ljudmiljön, konst, natur och till denna miljö bidrar bland annat olika typer av konst- och pysselmateriel, musik och slöjdverktyg och -material. Denna miljö ger barnen möjlighet till att använda

fantasi, uttrycka sig kreativt, verbalt, kroppsligt och visuellt. (Utbildningsstyrelsen 2022, s. 46–47)

Barns livsmiljö utanför hemmet blir större då de börjar i småbarnspedagogisk verksamhet och barnen möter andra tanke- och handlingssätt utöver hemmets traditioner, värderingar, åskådningar och vanor. Inom småbarnspedagogik ska barnen få möjlighet att utveckla förmågan för förståelse av mångfald i närmiljön och att öva sig att fungera i den. I lärområdet "Jag och vår gemenskap" får barnen ta del av etiskt tänkande, åskådning, närmiljöns förflutna, nutid, framtid och media. I detta lärområde stöds bland annat barns kulturella och kommunikativa kompetens och tanke- och inlärningsförmåga. Lärmiljön i detta lärområde syns bland annat i utrymmen och material för verksamheter som sago-stund, bildkonst, musik, lekar, drama, gäster samt besök och evenemang i omgivningen. Lärmiljö syns även i exempel årstidsfester och evenemang, inlevelse i historiska händelser och situationer, barns personliga historia, personer, föremål och platser i en nära omgivning och i mångfalden i närmiljön. (Utbildningsstyrelsen 2022, s. 47–49)

Barn ska inom småbarnspedagogik få färdigheter att iaktta, strukturera samt förstå omgivningen och ska handledas för utforskning och rörelse i natur och den byggda miljön. Genom upplevelser, iakttagelser och erfarenheter i samband med lärmiljöer ger barn stöd för utveckling av tänkande och lärande samt förståelse för olika sammanhang. I lärområdet "Jag utforskar min omgivning" får barn ta del av stöd för utveckling gällande matematiskt tänkande, miljöfostran och teknologifostran. I detta lärområde syns miljö i samband med naturen, teknologiska omgivningar och närmiljön i anslutning till matematiskt tänkande. (Utbildningsstyrelsen 2022, s.49–51)

I lärområdet "Jag växer, rör på mig och utvecklas" stöds särskilt barns vardagskompetens genom anknytning till fysisk aktivitet, matfostran, hälsa, trygghet och säkerhet. I detta lärområde syns lärmiljön i ute- och innemiljöer samt lekar och verksamheter under alla årstider. Utrymmen ska användas och utnyttjas på typiska sätt för årstiderna. Miljön syns även i olika utrymmen för fysisk aktivitet och rörelse och lugna atmosfärer för lärandet av bordsskick, matro och att tillsammans äta. (Utbildningsstyrelsen 2022, s.51–52)

Alla de fem lärområden ger stöd för barnens individuella samt gemensamma utveckling och lärmiljön formas till stor del av de verksamheter och lekar som barn får delta i. Till de fem lärområdena innefattas bland annat olika typer av material, leksaker, redskap samt möblering och planering av utrymmen utom- och inomhus. I detta arbete är fokus på lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande samt vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande. Alla de fem lärområden bidrar på olika sätt till barns lärmiljöer samt deras utveckling och lärande genom olika typer av fostran och mångsidig verksamhet.

6 Metod

Som metod för studien har jag valt att använda mig av en kvalitativ forskningsmetod med kartläggande litteraturöversikt. I detta kapitel redovisar jag min insamlingsmetod och hur jag gått vidare med analysmetoden för att bearbeta informationen. Det har forskats en hel del kring barns utveckling och lärande och betydelsen av lärmiljön. Genom att undersöka och granska tidigare gjorda forskning och vetenskapliga artiklar, ville jag få en bättre uppfattning om barns lärmiljöer och hur miljöer bidrar till barns utveckling och lärande, vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande samt tydliggöra för andra socionomstuderande och professionella betydelsen av barns lärmiljö.

6.1 Kvalitativ litteraturstudie

Litteraturstudie kan också benämnas som "litteraturöversikt", "forskningsöversikt", "litteraturgenomgång" eller "tidigare forskning". Ett syfte med litteraturstudie är att inom forskningsområdet nå en systematiserad bild och sammanställa resultat av tidigare forskning. (Bildtgård & Tielman-Lindberg 2017)

Allmän litteraturgenomgång startar forskningsprocessen i all forskning och syftet med allmän litteraturstudie kan vara bakgrundens beskrivande som motiv för att en empirisk studie görs eller att inom ett visst område beskriva kunskapsläget. Valda studier beskrivs och analyseras i en allmän litteraturstudie, men sällan på ett systematiskt sätt. (Forsberg & Wengström 2003, s.25)

Kvalitativ metod präglas av ett tänkande som är induktivt som har rötter inom historia, antropologi och filosofi. Fokus inom kvalitativ ansats är att tolka och skapa förståelse och mening i människans subjektiva omvärldsupplevelser och förståelse av människans upplevelser av till exempel ett fenomen i sitt sammanhang betonas. Inom kvalitativ forskning används vanligtvis inte statistik eller numeriska värden för resultatens redovisning. Målet för en kvalitativ forskning kan vara utveckling av begrepp som kan hjälpa förståelse för sociala fenomen i sin naturliga miljö. (Forsberg & Wengström 2003, s.58–60)

Att klargöra ett fenomenens egenskaper, karaktär, innebörd eller mening är syften för en kvalitativ forskning. Forskaren för en kvalitativ forskning kan ställa frågor som: "Vad betyder fenomenet?" och "Vad handlar det om?". (Widerberg 2002)

Denna studies syfte är att få svar på, mening för och innebörd av lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande och för att få en inblick vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande, genom en kartläggande litteraturstudie. Studien tar upp ett begränsat antal data och inte all relevanta och befintliga data inom området. Om studiens syfte vore att ta reda på till exempel statistik och om all data inom området skulle beaktas, vore valet av metod för denna studie, kvantitativ.

6.2 Kartläggande litteraturöversikt

I detta arbete har kartläggande litteraturöversikt även kallad för, "scoping review" använts som metod för att analysera information som hittats i relevanta valda artiklar. I detta arbete har jag valt att använda begreppet "kartläggande litteraturöversikt" i stället för det engelska "scoping review".

På en generell nivå är syftet med kartläggande litteraturöversikt att på ett snabbt och effektivt sätt kartlägga nyckelbegrepp som ligger till grund för forskningsområdet, de viktigaste källorna och olika typer av bevis som finns tillgängliga och som kan genomföras som ett fristående projekt i sin egen rätt, speciellt i områden som är komplexa eller inte har utförligt granskat tidigare. (Arksey & O'Malley 2005)

Folkhälsomyndigheten (2017) beskriver två typer av litteraturöversikt som är övergripande, systematisk litteraturöversikt och kartläggande litteraturöversikt. Engelsk översättning för systematisk litteraturöversikt är "systematic review" och "Scoping review" för den kartläggande litteraturöversikten. Dessa delas även in i omfattande samt begränsad variant.

Metoden "systematisk litteraturöversikt" har jag noggrant granskat och uteslutit från arbetet eftersom tillförlitligheten över material som använts inte är tillräckligt hög. Enligt Folkhälsomyndigheten (2017) är skillnaden gällande systematisk litteraturöversikt försök till att hitta all forskning om den aktuella frågan. Den systematiska metodens kvalitetsgranskning måste bedömas som högst relevant, då resultatens sammanfattning till ett slutresultat sker från olika studier via metaanalys, metasyntes eller narrativ analys. Systematisk litteraturöversikt är mindre flexibel i jämförelse med den kartläggande litteraturöversikten som även är mindre linjär eftersom relevant litteratur kartläggs för ett bredare område. (Folkhälsomyndigheten 2017)

Genom att använda kartläggande litteraturöversikt beskrivs forskningsområdet och värdering av kunskap om det. Här kan det handla om att kartlägga de begrepp som är vanligaste, identifiera teorier som är vedertagna eller att få en bättre förståelse om den kunskap som är efterfrågad i allmänhet. Metodstegen är färre och tillåter ett genomförande som är mindre utförligt i kartläggande litteraturöversikt i jämförelse med till exempel systematisk litteraturöversikt och därmed ger kartläggande litteraturöversikt större möjlighet för att besvara brådskande karakteristiska frågor. Kartläggande litteraturöversikt innebär även passande arbetssätt för beskrivning av forskningslitteratur, lämpar sig för komplexa och oprövade frågeställningar och för uppdrag som är resursbegränsade kan den anpassas. (Folkhälsomyndigheten 2017)

Kartläggande litteraturöversikt kan användas på olika sätt. T.ex. att utan att beskriva resultat i detalj, undersöka omfattningen av en forskning inom ett område. Identifiera parametrar som är lämpliga till en systematisk litteraturstudie, såsom jämförelse och utfall, intervention och population. Eller för att bidra med definiering av syfte och frågeställningar som är specifika till en systematisk litteraturstudie. Inom kartläggande litteraturstudier kan forskningsfrågan vara bred, inklusions- och exklusionskriterier kan under

arbetets gång bestämmas och är utav kvalitativ syntes. (Forsberg & Wengström 2015, s.169–170). Forsberg & Wengström (2015) skriver även att kartläggande litteraturstudier ofta omfattar ett begränsat antal studier och att det därmed passar bra för studentarbeten. Därför passar kartläggande litteraturöversikt till min studie. Stegen i en kartläggande litteraturöversikt enligt Arksey & O'Malley (2005) beskrivs i figur 1.

Figur 1. Kartläggande litteraturöversikt (Arksey & O'Malley 2005)

Kartläggande litteraturöversikt har valts till denna studie för att det är en noggrann metod för kartläggning inom det valda området och för att metoden är snabb och effektiv gällande redovisning av tidigare gjorda forskningar.

6.3 Datainsamling

I detta arbete har jag använt mig av en kartläggande litteraturöversikt för att få en förståelse om lärmiljöns betydelse för barns lärande och utveckling samt vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande. Jag har valt att följa Arksey och O'Malleys modell för att göra den kartläggande litteraturöversikten och i forskningen har stegen 1–5 följts.

För att identifiera primära studier och översikter som kan besvara på den centrala forskningsfrågan ska kartläggningen vara så omfattande som möjligt. Datainsamling kan göras bland annat genom att hitta relevanta studier, artiklar eller webbsidor via till exempel elektroniska databaser, referenslistor och handsökning i tidskrifter. (Arksey & O'Malley 2005)

Efter att syftet och frågeställningen blivit formulerade började jag med att samla artiklar och studier om ämnet. Jag har använt mig utav avancerad sökning med sökord som "Early childhood education", "Learning environment", "Children's development and learning", "Environment", "Children's learning", "Children's development", "The physical environment", "Child development", "Children", "Development", "Learning", "Visual environment", "Designing learning environments", "Learning environments impact", "Furniture", "Material", "Pre-schoolers classroom", "Preschoolers capabilities", "Physical setting", "Classroom organisation", "Classroom environment", "Physical environments", "Learning and behaviors", "Classroom principles", "Design elements" och "Classroom in early childhood education". I olika databaser som: Academic Search Complete (EBSCO), Google Scholar, ABI/INFORM och PubMed, för att hitta relevant information om ämnet. I detta arbete har jag börjat sökprocessen genom att hitta sökord som är relevanta till min frågeställning. Sökorden som använts har varit främst på engelska, svenska och finska sökord har också använts men inte givit träffar som ansetts relevanta för arbetet och därför har engelska sökord varit primära för denna artikelsökning. Orden har blivit sökta kombinerat och separat med ordet "AND". Litteratursökningen beskrivs i sin helhet i bilaga 1.

För kartläggande litteraturstudier utvecklas och dokumenteras datainsamlingen under arbetets gång och sortering och gruppering till en matris kan göras av insamlade studier. Matrisen kan innehålla rubriker som till exempel: Författare, publiceringsår, studietyp, undersökningsgrupp, syfte, metod, utfallsmått och resultat. (Forsberg & Wengström 2015, s.171)

I arbetet har "grå litteratur" beaktats vid sökning av information. Folkmyndigheten (2017) skriver att sämre kvalitet inte ska förväxlas med begreppet "grå litteratur" och de tyder på att grå litteratur kan avse olika statliga utredningar, handlingar, rapporter från

myndigheter, kommuner eller landsting/regioner, forskning som är pågående, information från sociala medier/nätverk, dokumentation av kliniska försök, bilder, videor och kartor. Även manuell sökning har beaktats i arbetet för att samla artiklar. Manuell sökning kan enligt Forsberg & Wengström (2003, s.77) ske på olika sätt. Om en intressant artikel hittats som behandlar problemområdet är det första steget att studera referenslistan där andra relevanta artiklar finns. Att läsa innehållsförteckningen i någon tidskrift som publicerar vetenskapliga artiklar inom ämnesområdet som valts är ett annat sätt att söka information. Att ta kontakt och fråga om pågående aktuell forskning är också ett sätt att söka litteratur eller artiklar som ännu är icke publicerade.

Enligt Folkhälsomyndigheten (2017) bör en omfattande litteraturöversikt omfatta minst tre databaser medan en begränsad litteraturöversikt kräver sökning i minst en databas.

6.4 Avgränsningar

Antalet träffar i sökningen kan avsevärt variera och för att hitta så mycket litteratur som möjligt som finns om frågan bör man sträva efter att göra en bred sökning men använda sig av en sökstrategi med tillräcklig precision för att undvika överväldigande mängder av litteratur. (Folkhälsomyndigheten 2017) I urvalsprocessen skriver Forsberg & Wengström (2008, s.90) om att bestämma kriterier och urval kan göras utifrån publiceringsår och språk för val av studier. I denna studie har bland annat artiklarnas språk och publiceringsår beaktats. Inklusions- och exklusionskriterierna för min studie finns tydligare beskrivna i tabell 1.

Tabell 1. Inklusions- och exklusionskriterier

Inklusionskriterier	Exklusionskriterier
Artiklar på svenska, finska och engelska	Artiklar på andra språk än svenska, finska och engelska
Studier som behandlar frågeställning	Studier som inte behandlar frågeställning
Lättillgängliga artiklar i fulltext	Studier som inte är lättillgängliga i fulltext
Kostnadsfria studier	Avgiftsbelagda studier
Referensgranskade studier	Studier som inte är referensgranskade
Artiklar publicerade år 2010 eller senare	Artiklar publicerade innan år 2010
Artiklar som behandlar småbarnspedagogik eller barn	Artiklar som inte behandlar småbarnspedagogik eller barn
Artiklar som behandlar någon form av miljö	Artiklar som inte behandlar miljö på något sätt

Ofta görs urval av artiklar utifrån breda kriterier, lättillgängliga studier prioriteras och att inkludera alla studier inom ett visst område är aldrig ambitionen för kartläggande litteraturstudier. Sökning, sökstrategiutveckling och granskning av funna artiklar inkluderas i den interaktiva processen av urval. (Forsberg & Wengström 2015, s.171)

6.5 Innehållsanalys

När artiklarna blivit valda, övergick jag till nästa steg som enligt Arksey & O'Malley (2005) är att kartlägga viktiga uppgifter som erhållits från de valda forskningarna. Jag har valt att presentera resultaten i en artikelmatris. Gällande artikelmatrisen har jag följt Arksey & O'Malleys (2005) sätt att sammanställa viktig information från de valda artiklarna i programmet Excel. I matrisen har artiklarnas titel, författare, årtal, metod, syfte och innehåll/resultat inkluderats. Artikelmatrisen finns tydligare beskriven i bilaga 2.

Det femte steget för en kartläggande litteraturöversikt enligt Arksey & O'Malley (2005) är att analysera, sammanfatta och rapportera resultat av det insamlade data. För att kunna sammanfatta studiernas resultat och identifiera sammanhängande teman, har en genomgång av det insamlade data och en kvalitativ tematisk analys gjorts. Braun & Clarke (2006) skriver att tematisk analys är en metod för att identifiera, analysera och presentera mönster eller teman inom det insamlade data och teman kan tolka olika aspekter av forskningsfrågan och bevisa mening eller mönster i materialet.

Teman eller mönster i data identifieras på två primära sätt inom tematisk analys: Induktivt sätt eller teoretiskt sätt som är deduktiv. En tematisk analys med induktiv insats börjar med att läsa igenom materialet, kodar och kategoriserar sådant som kan analyseras grundligare. Med en deduktiv insats i en tematisk analys har man färdiga kategorier som man kodar material passande till en specifik kategori. (Braun & Clarke 2006) I detta arbete har en tematisk analys med induktiv insats valts att göra. I figur 2 framkommer de sex stegen som Braun & Clarke (2006) beskriver för att utföra en tematisk analys.

Figur 2. Tematisk analys (Braun & Clarke 2006)

I detta arbete har jag följt de ovanstående steg för tematisk analys och börjat med att läsa de valda artiklarna flera gånger för att få en bättre helhetsbild av dem. Här har artiklarnas resultat och diskussion beaktats mest. Sedan har olika koder från artiklarna sökts. Koder som identifierar egenskaper hos artiklarna som verkar intressanta för analysen. Då en induktiv insats valts till den tematiska analysen, har olika teman blivit sökta och granskade i de valda artiklarna. Och sedan har kategorier, även kallad för teman, skapats och blivit namngivna på basen av innehållet i artiklarna för att till slut framställa resultat.

7 Etiska Aspekter

Yrkeshögskolan Arcada har förbundit sig att följa *God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland anvisningar*, även kallad för GVP-anvisningar, som utfärdades år 2012 av Forskningsetiska delegationen i Finland (Yrkeshögskolan Arcada 2022). Dessa riktlinjer gäller även mig som skribent vid Yrkeshögskolan Arcada. Dessa riktlinjer och principer vid Arcada och angivna principer av Forskningsetiska delegationen i Finland (TENK 2023) har följts i detta arbete. Arbetet har gjorts med noggrannhet, ärlighet och omsorg på ett etiskt sätt.

Enligt de europeiska forskningsetiska anvisningarna är grundläggande principer för god vetenskaplig praxis tillförlitlighet genom att säkerställa kvalitet på den vetenskapliga verksamheten i fråga om resursanvändning, metoder, analyser och planering. Ärlighet,

att kommunicera, rapportera, genomföra och planera rättvist, öppet och opartiskt samt utan att dölja detaljer. Uppskattning, att respektera vetenskapliga aktörer, samhälle, kollegor, miljö, kulturarv och ekosystem. Ansvarstagande, att för hela vetenskapliga verksamhetens livscykel, ta ansvar från idé till publicering, genomförande, förvaltning, påverkan och utbildning. (Forskningsetiska delegationen 2023)

I sin forskning är det även viktigt att ta hänsyn till andras arbeten och resultat genom att på ett korrekt sätt hänvisa till använda publikationer (Forskningsetiska delegationen 2023). Och därmed har jag i min studie noggrant dokumenterat och refererat till alla källor som inkluderats till mitt arbete. Jag har även på bästa möjliga och omsorgsfulla sätt inkluderat material som är relevant och motsvarar mina frågeställningar samt påpekar grå litteraturens innebörd.

7.1 Reliabilitet och validitet

Patel & Davidson (2019, s. 133–137) skriver att kvalitet omfattas i hela forskningsprocessen i kvalitativa studier. Ambitionen är att tolka och förstå innebörd av människans livsvärld, upptäcka företeelser och att beskriva uppfattningar eller kultur. Vidare skriver Patel & Davidson (2019) att kvalitativa studier kännetecknas av stor variation och därför finns det svårigheter med att finna entydiga regler, kriterier eller procedurer för att god kvalitet ska uppnås. Varje kvalitativ studie är på något vis unik och därför är det viktigt att forskaren noggrant beskriver forskningsprocessen så att en uppfattning kan bildas hos läsaren om vilka val som gjorts utav forskaren.

I en kvalitativ forskning betyder validitet "lämpligheten" av verktyg, processen och data som valts. Här beaktas frågor som: Är forskningsfrågan passande för det önskade resultatet? Är valet av metod lämplig för att besvara på forskningsfrågan? Har rätt material valts? Är analysen lämplig? Och slutligen, är resultaten och slutsatserna lämpliga för sammanhanget? För att bedöma validiteten av en kvalitativ forskning, kan man utgå från frågeställningens ontologi och epistemologi. I detta arbete handlar det om barns lärmiljöer. Val av metod som används ska möjliggöra upptäckt av fenomen i passande sammanhang för att den ska vara giltig, med hänsyn till kulturella och kontextuella variabler. (Leung 2015)

Forsberg & Wengström (2008, s.113) skriver att med validitet avses förmågan hos ett instrument att mäta det som är avsett att mätas och att frånvaro av systematiska mätfel innebär validitet. Att bedöma om mätinstrumentet verkar ha ett rimligt innehåll är den enklaste formen av validitet. Vid värdering av ett instruments validitet nämner Forsberg & Wengström (2008, 113–114) tre aspekter som är viktiga att beakta. Innehållsvaliditet som innebär att samtliga komponenter av ett begrepp som ska mätas täcks med frågor. Begreppsvaliditet, att testa idéer eller hypoteser om begrepp som instrumentet ska mäta. Kriterievaliditet, som belyser utsträckningen om instrumentet mäter samma sak som ett standardinstrument.

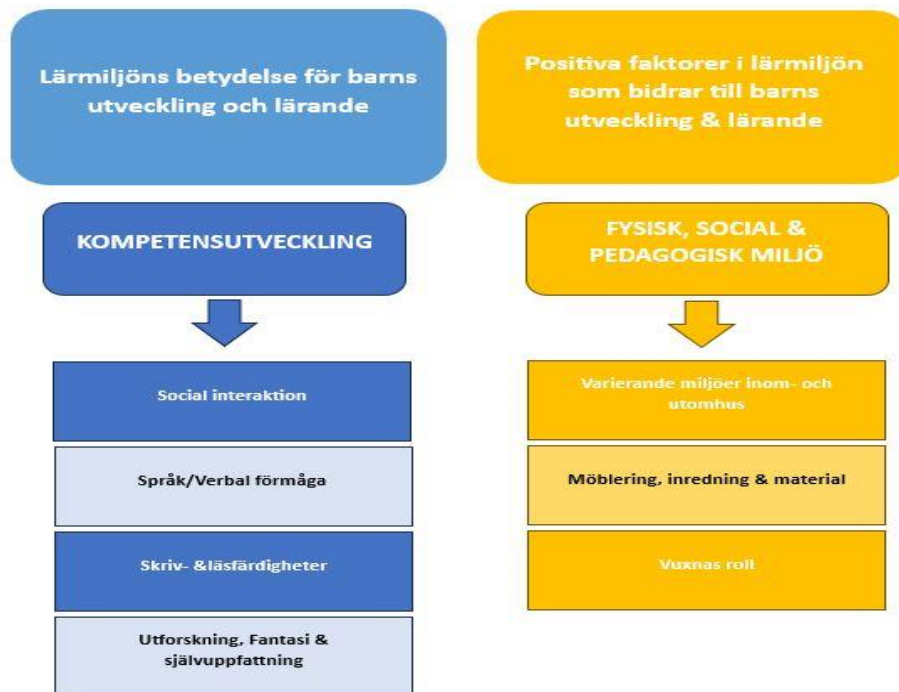
Mätmetodens förmåga vid upprepad mätning av ett konstant fenomen som ger samma mätvärde, definieras som reliabilitet. Reliabilitet kan alltså definieras med ett mätinstruments reproducerbarhet, att vid två mättillfällen ge samma resultat. Tillförlitlighet, slumpmässiga fels frånvaro eller precision, förmågan att mäta variablers gradskillnader. Om mätproceduren kan påverkas av slumpfel, finns det låg reliabilitet. (Forsberg & Wengström 2008)

8 Resultat

I detta kapitel redovisar jag resultat på basen av centrala kategorier som uppkom utav den tematiska analysen och kartläggande litteraturöversiktens artikelmatris av de valda artiklarna. Detta arbete innehåller två forskningsfrågor och resultaten redovisas skilt för forskningsfrågorna i centrala kategorier. Första forskningsfrågan var *”Vilken betydelse har lärmiljön för barns utveckling och lärande?”* och den andra *”Vilka faktorer i lärmiljön bidrar positivt till barns utveckling och lärande?”*.

Efter att syftet och forskningsfrågorna blivit identifierade, påbörjade en artikelsökning för att hitta relevanta artiklar och val av artiklar som ville användas. Sedan påbörjades en kartläggning och sammanfattning av de valda artiklarna till en artikelmatris i programmet Excel. För att kartlägga de tio valda artiklarna har artiklarnas titel, författare, årtal, metod, syfte och innehåll/resultat inkluderats i artikelmatrisen, för att kartlägga vad artiklarna innehåller samt för att få en helhetsbild utav alla artiklar. Med hjälp av artikelmatrisen kunde jag på ett smidigt sätt se vilken information artiklarna innehöll och

finna olika sammanhängande teman. Artikelmatrisen fungerade även som stöd för den tematiska analysen, där de centrala kategorierna framkom. Artikelmatrisen finns i sin helhet i bilaga 2.

Figur 3. Centrala kategorier

8.1 Lär miljös betydelse för barns utveckling och lärande

Med lär miljös betydelse för barns utveckling och lärande syftar jag på hur viktig lär miljön är för att barn ska utvecklas och lära sig och därmed vilka färdigheter och kompetenser barn får utav olika lär miljöer. Vid analyseringen av de valda artiklarna uppkom ett flertal kompetenser som barn utvecklar i olika lär miljöer och jag har valt att sätta viktiga återkommande kompetenser under huvudkategorin "Kompetensutveckling" och de återkommande kompetenserna och färdigheter i de valda artiklarna var: *Social interaktion, språk/verbal förmåga, skriv- & läsfärdigheter, utforskning, fantasi & självuppfattning*.

8.1.1 Social interaktion

Davies et al. (2013) skriver att bevis tyder på att kreativa lär miljöer inverkar på barns och ungas sociala färdigheter men att ytterligare forskning krävs för att fastställa

inverkan. Hansen & Broekhuizen (2021) nämner att barns dagliga upplevelser inom småbarnspedagogik, interaktion mellan vårdgivare och barn, kommunikation med vårdgivare samt lyhördhet anses vara viktigast för barns lärande och utveckling samt att kommunikation är ett centralt mål i det övergripande syftet att ge barn en lärande miljö.

Mann et al. (2022) skriver att naturliga miljöers värde för barns sociala färdigheters utveckling har varit känt över tid och att resultat visar att naturliga utomhusmiljöer är en fördel för barns sociala utveckling och samarbetsförmåga, till exempel färdigheter som kommunikation och lagarbete. Sasson et al. (2022) nämner i resultaten av studien att bygga av lärande gemenskaper hade högst frekvens och lärare definierade en lärandegemenskap som är baserad på kooperativt, varierat och ständigt innovativt lärande och lyfter fram att barn lär sig av varandra och tillsammans.

Förskolebarns förmåga att kommunicera och interagera med pedagoger och andra förbättras och stöds utav klassrumsorganisationen. Lämplig lärmiljödesign underlättar barns sociala utveckling och det är viktigt att tänka på utrymmens storlek. Om utrymmen är för små och om det finns många människor i ett visst utrymme, kan barn agera aggressivt och reagera genom att dra sig undan socialt. Utomhusutrymmen är även viktiga för barns sociala färdigheter. (Tadjic, Martinec & Farago 2015)

8.1.2 Språk/verbal förmåga

Enligt Hansen & Broekhuizen (2021) associeras språkinlärningsmiljö med verbal förmåga och resultat indikerar att småbarns språkinlärningsmiljöer som kännetecknas utav personal som är lyhörd och att utökade samt underlättande samtal främjar utveckling av ordförråd. De skriver även om hur personalen kan hjälpa barn att förstå språket genom lyhörd och rik språkmiljö och att personalen kan ses som en aspekt i språkinlärningsmiljön, genom att utveckla barns kommunikation genom att till exempel lägga till ord och idéer till barnens handlingar och vad de säger. Gerde, Goetsch & Bingham (2016) skriver att barn utvecklar språkkunnighet när barn får ta del olika tryck (texter mm.) i böcker eller runt om i miljön.

8.1.3 Skriv- och läsfärdigheter

Barn som förstår mer om olika tryck och bokstäver tenderar att skriva med en högre sofistikerad nivå och för att stöda barns färdigheter rekommenderas att ge barn meningsfull utskrift i miljön och att avsiktligt engagera olika tryck i lek. Det finns två begränsningar angående användbarheten av tryck för att främja barns utveckling: Att tryck som finns i miljön inte alltid är meningsfullt och att utskrifter som finns, inte ofta används av lärare eller barn på sätt som främjar skrivandet. (Gerde, Goetsch & Birgham 2016)

När lärare aktivt uppmuntrar barn att skapa och engagera sig i meningsfullt tryck i miljön har barn möjlighet till utveckling av förståelse för tryck och använda deras utvecklande skrivfärdigheter. Genom att skapa och använda olika tryck i miljön främjas barns skrivande och läskunnighet på meningsfulla sätt. (Gerde, Goetsch & birgham 2016)

Tillgänglighet av olika skrivmaterial i lärmiljön är positivt förknippat med barns läskunnighetsutveckling (Berti, Cigala & Sharmahd 2019).

8.1.4 Utforskning, fantasi & självuppfattning

Berris & Miller (2011) skriver att utformningen av den fysiska miljön ska underlätta ett barns känsla av kompetens och nämner förmågan att utforska sin fysiska värld med självständighet. Tadjic, Martinec & Farago (2015) skriver att miljön kan uppmåna eller avskräcka utforskande och att olika områdets placering och gruppering av områden är viktiga och nämner att placera två olika typer av lek nära varandra kan uppmuntra till fantasifull lek. De tar även upp utomhusutrymmen som viktiga för barns fantasi och att ett väldesignat utrymme kan tillåta en sprudlande kropps nivå rörelse och uppmuntra barn att koppla samman världen och deras fantasi. Mann et al. (2022) nämner värdet av naturliga miljöer för barns självidentitetsutveckling och skriver i resultaten att fördelar med naturliga utomhusmiljöer bland annat tyder på förbättrade självuppfattningsfaktorer.

Olika intresseområden är mycket viktiga, eftersom det tillåter barn att känna sig trygga och inte överväldigas i ett stort rum. Detta utvecklar en känsla av kontroll hos barn och gör det lättare för barn att utforska miljön. (Tadjic, Martinec & Farago 2015)

Att skapa fysisk miljö i enlighet med tidig barndoms utveckling är viktigt för att barn känner sig bekväma med att integrera med andra och fysiska miljöer låter barn utforska möjligheter, ger utrymme för barn att använda sin fantasi och visa sin kreativitet. (Fardlillah & Suryono 2019)

8.2 Positiva faktorer i lärmiljön som bidrar till barns utveckling och lärande

Med positiva faktorer i lärmiljön som bidrar till barns utveckling och lärande menar jag sådana faktorer som är både synliga och osynliga i barns lärmiljöer. Vid analyseringen av de valda artiklarna lyftes det fram flera olika faktorer i miljöer som bidrar positivt för barns utveckling och lärande. Jag har valt att sätta viktiga faktorer under huvudkategorin "Fysisk, social och pedagogisk miljö", återkommande faktorer som lyftes fram i artiklarna var: *Varierande miljöer inom- & utomhus, möblering, inredning & material och vuxnas roll.*

8.2.1 Varierande miljöer inom- & utomhus

Fysiska modifieringar av klassrumsutrymmen såsom sittplatsers förändringar, klassrumsorganisation, visuell stimulering och akustisk kvalitet påverkar undervisning, lärandebeteenden och resultat. (Sasson et al. 2022) Variation av utrymmen och lekmaterial har visats vara korrelerade med utforskande beteende, engagemang och sociala interaktioner (Berti, Cigala & Sharmahd 2019).

Barn verkar föredra naturliga aspekter i utomhusmiljön snarare än tillverkade. Barn verkar finna tillverkade aspekter förutsägbara och tråkiga medan möjligheter till lek och experiment finns i miljöer som inkluderar variation av material och element. Barn verkar uppfatta en större känsla av frihet, självständighet och fler möjligheter till sociala sammanhang i lek utomhus och pedagoger anser vanligtvis att utomhuslekar är mera riskabla än lekar inomhus, då de blir mera kontrollerade, i motsats till öppna ytor som är en plats för frihet och experiment. (Berti, Cigala & Sharmahd 2019)

För att hålla takt med barns utvecklingsbehov är det viktigt att skapa olika utrymmen, skapa miljöer som beaktar förhållandet mellan inom- och utomhus. Även pedagogers åsikter gällande flexibilitet i utrymmen är viktiga. Omarrangemang av utrymmen är speciellt viktigt för att passa in på vad barn lär sig samt utrymmen för fantasilekar som lätt kan byta tema i enlighet med vad barn fantiserar. (Berris & Miller 2011)

Naturliga miljöer kan användas effektivt för inläring och fördelar med att lära sig i utomhusmiljöer inkluderar bland annat: Ökat engagemang, ägandet av det egna lärandet, utveckling av sociala och samarbetsförmåga och naturspecifik utomhusinläring har mätbara socioemotionella, akademiska samt välmående fördelar. (Mann et al. 2022) Davies et al. (2013) nämner skog-skola som ett förhållningssätt till utomhuspedagogik som erbjuder en alternativ undervisningsmiljö, för att komplettera inomhusmiljön.

Utomhusutrymmen kan förbättra motoriska färdigheter som till exempel balans och koordination och vuxna uppfattar kopplingen mellan inom- och utomhusutrymmen som en bra faktor i den fysiska miljön för sina barn. I förhållande till den yttre miljön verkar en gårdsplan och veranda erbjuda känsla av delaktighet och sociala möjligheter för barn och föräldrar. Den fysiska miljön, både inom- och utomhus bör karakteriseras av variation. (Berti, Cigala & Sharmahd 2019)

8.2.2 Möblering, inredning & material

Den fysiska miljön är utformad för att möta barns intressen och behov, så att barn kan dra nytta av deras potential. Ett mål med lärmiljön är att den utformas för vägledning för barns självreglering, möjlighet till aktivt lärande och utveckling. Utrymmen måste alltså uppmuntra lärande, skapa känsla av tillhörighet, förmedla pålitlighet, trygghet och vänlighet. (Fardlillah & Suryono 2019)

Riktlinjer för design av bästa praxis för småbarnsutrymmen betonar att specifika element av rumslig kvalitet påverkar barns lärande och utveckling. Dessa element är bland annat olika utrymmen, ljus, färg, ljud och material. Exponering för okontrollerbart buller har en negativ inverkan på barns kognitiva utveckling, minne, språk och läsförmåga, därför är det viktigt att beakta och skapa en miljö som är lugn och trygg för barnen. Den

bästa layouten för en lärmiljö är anläggningar med öppen planlösning. (Berris & Miller 2011)

Transparens förstås som möjlighet för barn att övervaka hela rummet och miljöers grundläggande layout och inredning säkerställer en tillgänglighetsnivå för barnen men tillgängligheten beror också på materialens synlighet och hur lätta de är att nå. Möblers placering och stora fönsterelement påverkar också hur transparent och tydlig lärmiljön är och desto färre möbler som finns i ett utrymme, desto mera kan utrymmet anpassas till de krav och behov som finns förtillfället hos barnen. (Knauf 2019)

Bevis tyder på att rumsdelare, möbler och fönster bör vara tillräckligt låga så att barn tillåts handla fritt. Även låga hyllor kan vara väldigt användbara, eftersom de kan användas som rumsdelare för att skapa utrymmen som är funktionella och rum behöver även få tillräckligt med naturligt ljus för barns hälsa. (Tadjic, Matinec & Farago 2015)

En bättre förståelse för den fysiska miljön i barns klassrum kan fås genom att uppmärksamma principer och designelement i utrymmen. Inlärningsmiljöns principer och designelement i klassrum är viktiga för inlärningsprocessen så att det stöder olika aspekter för barns utveckling. Övergripande forskningsresultat visar att lärmiljön, särskilt inom småbarnspedagogik har två principer: (1) Principer om fysisk planering och principer som tillämpas på barn under deltagande i klassrumsinläring och (2) designelement i den fysiska miljön som inkluderar belysning, färgkombinationer, dörrar, fönster, möbelsval: bord, stolar och hyllor. (Fardlillah & Suryono 2019)

Lärmiljöns arrangemang kan spegla inlärnings egenskaper och ge möjligheter till barns lärandeaktiviteter genom att bland annat skapa tillräckligt med utrymme så att barn kan röra sig fritt. (Fardlillah & Suryono 2019)

Materialens synlighet och tillgänglighet är en faktor i barns lärmiljöer. Bland annat böckers placering, speglar i olika rum, teckningar eller annat som barnen själva har gjort och lekmaterials lättillgänglighet och synlighet kan ses som faktorer som påverka inläringen. Till lärmiljön kan foton eller etiketter fungera som stöd för att ge barnen en

insyn på vad som finns i till exempel lådor eller visa vilken typ av lek eller verksamhet som kan utföras i utrymmet. (Knauf 2019)

Vidare skriver Knauf (2019) att genom miljöanalys identifieras två idealiska miljötyper gällande inredning och möblering: en återhållsam miljö och en uttrycksfull miljö. Den återhållsamma miljön utmärker sig av stora öppna ytor där möbler som hyllor, soffor eller skåp placerats längs väggarna. Denna typ av miljö är flexibel och kan lätt omvandlas enligt barns intresse och behov och ger barnen möjlighet till nyfikenhet, utforskning och improvisation. Denna typ av miljö har en begränsad uppmuntring till lek, att lära sig och utvecklas även fast det finns mycket utrymme. Om den uttrycksfulla miljön skriver Knauf (2019) att det finns tydliga avgränsningar för olika funktionsområden genom tydliga markeringar. Här får barnen en tydlig vägledning om vilka aktiviteter som kan äga rum i vilka områden och miljön ger barnen trygghet och säkerhet.

8.2.3 Vuxnas roll

Denna del tas upp för att vuxnas roll i skapandet av lärmiljöer var en återkommande faktor i några de valda artiklarna. I artiklarna nämndes främst lärare och pedagoger men även andra vuxna som övrig personal och föräldrar. Med tanke på mitt arbete kan även socionomen inkluderas. Vuxna kan påverka lärmiljöernas betydelse för barns utveckling och lärande genom att beakta lärmiljön i planering samt i lek och verksamhet både inom- och utomhus. Jag har valt att använda "personal" som övergripande begrepp och med det avses lärare, pedagoger, barnskötare och socionomer.

Personalen inom småbarnspedagogik anstränger sig för att skapa miljöer inom småbarnspedagogik som ska gynna barns utveckling (Fardlillah & Suryono 2019). Personalen borde göra utrymmen lämpligare för lärande, eliminera distraktioner, byta tilldelade platser och vara försiktig med faktorer som osäkra material för att förhindra skador. Klassrumsförändring bör vara lämplig och baserad på barns speciella behov och styrkor samt överensstämma med barns individuella utbildningsprogram. Personalen inom småbarnspedagogik borde överväga speciell utrustning, övervakning relaterad till den utrustningen och anpassning i den fysiska miljön. De borde också uppmärksamma och stöda barns styrkor. (Tadjic, Martinec & Farago 2015)

Personalen förväntas utforma läroplansmaterial som uppnår en mängd olika mål snarare än att endast implementera befintlig "bokkunskap". Personalen lär sig av kollegor och av barnen och utvecklas personligt, professionellt och pedagogiskt. Barnen lär sig av personalen och andra barn under lärprocesser genom lagarbete. Personalen kan skapa miljöer där barn kan ställa meningsfulla frågor som främjar lärandeprocessen. Det är deras roll som utbildare att utforma en lärmiljö som bidrar till meningsfullt lärande. (Sasson et al. 2022)

Personalens pedagogiska syn återspeglas i deras användning av utrymmen och material. Betydelsen av vuxnas (personal & föräldrar) medvetenhet om deras uppfattning av utrymmen, vikten av barncentrerat tillvägagångssätt och intresse för utrymmens utformningsprocesser är återkommande ämnen i forskning av miljön. Det är även viktigt att beakta att barn kan uppfatta utrymmen som kan vara osynliga för vuxna. Barn uppfinner fantasifulla platser både i naturliga och formade miljöer. (Berti, Cigala & Sharmahd 2019)

Personal och föräldrar ser den fysiska miljön som viktig för barns utveckling och utrymmen ska vara hemtrevliga, inbjudande, ljusa och kopplade till utomhus. Utrymmen ska göra att barn känner sig trygga och uppmuntra till lärande. (Berris & Miller 2011) När barn får ta del av att forma olika utrymmen visade barnen engagemang, kreativitet, aktivt deltagande och entusiasm. Personalen kan låta barn delta i processen att forma miljöer för att förbättra barns initiativ, självförtroende, uthållighet samt kommunikation- och förhandlingsförmåga mellan vuxna och barn. (Berti, Cigala & Sharmahd 2019)

Föräldrars närvaro och engagemang för barns lärmiljöer och samarbete mellan personal och föräldrar är viktigt och betydelsefullt för att kunna utforma en lärmiljö som ger möjlighet till barns utveckling och lärande. Föräldrar kan ge förslag för inredning och utrymmen som kan ge barn möjligheter för utveckling och lärande. I artikeln *How design of the physical environment impacts on early learning: Educators' and parents' perspective* tyckte föräldrarna bland annat att det vore viktigt att barn får uttrycka sig själva i olika utrymmen genom deras egna konstverk eller fotografier och föräldrarna föreslog att införskaffa en stor svart tavla för barnen att rita på samt ett inbjudande utrymme med kuddar och ljusa färger. (Berris & Miller 2011)

9 Diskussion

I detta kapitel diskuteras resultat kopplat till den tidigare forskningen, den teoretiska referensramen samt diskussion om den valda metoden.

9.1 Resultatdiskussion

Detta lärdomsprovs syfte var att tydliggöra lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande, få en inblick i vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande samt att sätta ett värde i hur viktig barns lärmiljö är för professionella och andra socionomstuderande. Med lärmiljöns betydelse syftar jag på vilka kompetenser och färdigheter barn kan få utav olika lärmiljöer. Med positiva faktorer i lärmiljön menar jag sådana faktorer i barns lärmiljö som är både synliga och osynliga i fysisk, social och pedagogisk miljö.

Mina forskningsfrågor för lärdomsprovet var: *”Vilken betydelse har lärmiljön för barns utveckling och lärande?”* och *”Vilka faktorer i lärmiljön bidrar positivt till barns utveckling och lärande?”*. Genom kartläggande litteraturöversikt och tematisk analys framkom centrala kategorier i de valda artiklarna. De centrala kategorierna framkom genom granskning av de valda artiklarna, där återkommande teman slutligen bildade de centrala kategorierna. De centrala kategorierna gav sedan svar på vilken betydelse lärmiljön har, vilka kompetenser och färdigheter barn utvecklar i olika lärmiljöer och vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande.

9.1.1 Resultat i förhållande till tidigare forskning

Jag började söka efter tidigare forskning gällande mitt valda tema på svenska. Då observerades att det inte fanns mycket forskning om temat på svenska och därmed övergick jag till sökning på engelska. Flera forskningar som behandlade temat hittades och ett urval gjordes för att beakta de forskningar som kunde passa in på mitt syfte.

Enligt den tidigare forskningen framkom att barns lärmiljöer är väldigt viktig för deras utveckling och lärande. Lärmiljöer delades in i olika miljöer enligt den tidigare forskningen: Fysisk-, social och pedagogiskmiljö (Mittuniversitet 2022, s.68). Mitt resultat tyder också på att fysisk, social och pedagogisk miljö bidrar till barns upplevelser,

inlärning och utveckling. Till den fysiska miljön i tidigare forskningen framkom betydelsen av olika utrymmen både inom- och utomhus och olika element samt material (Jechura et al. 2016). Rummens design, ljus, luftkvalité och tydlighet skrivs också som faktorer som påverkar barns utveckling av olika kompetenser (Matthews & Lippman 2020). Mitt resultat kom fram till att en variation av utrymmen och miljöer både inom- och utomhus är viktiga för barns utveckling och lärande. Samt att olika miljöer bidrar på olika sätt till olika kompetenser och färdigheter hos barn.

Newman (2016) tar upp möblering och inredning som påverkande faktorer för barns utveckling och lärande. Mina resultat visar också att möbler och material och dess tillgänglighet samt synlighet är viktiga faktorer för barns utveckling och lärande. Den tidigare forskningen nämner känsla av sammanhang, kamrater och trygghet för den sociala miljön (Mittuniversitet 2022, s.68). Och mänsklig interaktion nämns också som en faktor för lärandemiljöer (Newman 2016). Till den pedagogiska miljön framkom undervisningsmetoder (Mittuniversitet 2022, s.68). Och att pedagoger bör värdera det som barn tar del av i lärandemiljöer genom att ge utrymme i läroplanen för både barns emotionella och kognitiva förmågor (Ogunnaike 2015).

Tidigare forskning tog även upp användning samt variation av utrymmen och lärmiljön som grund för barns sociala, känslomässiga och akademiska lärande samt barns engagemang, experiment, självupptäckt, kreativitet och fantasi (Jechura 2016). Likaså visade mina resultat att lärmiljön kan bidra till barns fantasi, självuppfattning och utforskning.

I den tidigare forskningen nämndes även olika indelningar av utrymmen för att skapa utrymmen som bidrar med olika färdigheter och kompetenser för barn. Lärmiljöer ska vara organiserade så att barn har möjlighet att välja material och lära sig genom självvalda och meningsfulla upplevelser. (Jechura 2016) Mitt resultat visar även betydelsen av hur olika rum är designade och inrett, transparens i utrymmen nämndes också som en faktor som påverkar inlärning och utveckling. Resultaten visade bland annat att olika tryck, texter, belysning och färg är viktiga i barns lärmiljöer.

9.1.2 Resultat i förhållande till teoretisk referensram

Som den teoretiska referensramen valde jag lekens betydelse och olika lärområden inom småbarnspedagogik då dessa är faktorer som bidrar till barns lärmiljöer.

Småbarnspedagogik har i uppdrag att erbjuda barn möjlighet till olika slags lekar och genom leken ska barns välbefinnande, lärande och utveckling främjas. Leken ska även ge barn glädje, välbehag och låta barnen vara aktiva aktörer. Barns lek ger utveckling gällande sociala relationer, meningsskapande och utforskning av världen omkring. (Utbildningsstyrelsen 2022)

Mitt resultat visar också att barn lär sig och utvecklar sociala förmågor och andra kompetenser i olika miljöer tillsammans med andra. I resultaten framkommer betydelsen av lärmiljön för barns individuella samt sociala utveckling. Och flera olika färdigheter och kompetenser framkommer i olika miljöer.

Leken håller sig nödvändigtvis inte i det anvisade området, därför ska lärmiljöer anpassas efter leken. Leken är i behov av utrymme, tid samt lugn och ro, lekredskap och material som är lämpliga och tillgängliga. (Utbildningsstyrelsen 2022)

Mitt resultat visar att miljöer ska formars enligt barns behov och intressen och därmed kan olika utrymmen skapas för olika typer av verksamheter och lekar. Resultaten tyder även på att det är viktigt att skapa varierande miljöer både inom- och utomhus för barns utveckling och lärande. Även material togs upp som viktig för att olika lärmiljöer som kan bidra till barns kompetenser och färdigheter.

Barns aktivitetslust ska utgå i verksamhet och styra barns utveckling i en positiv riktning. Detta sker via olika lekar och aktiviteter som är ledda av vuxna. (Hwang & Nilsson 1995) Mina resultat tyder också på vikten av vuxnas roll för att skapa lärmiljöer och som en bidragande faktor för barns utveckling och lärande.

Leken som beskrivs i den teoretiska referensramen visar att barn utvecklar den egna identiteten och självkänsla genom lek och de centrala kategorierna i mitt resultat visar också utveckling för självuppfattning.

Leken är avgörande för barns utveckling och leken ger barn möjlighet att ta del av och få förståelse för omvärlden. Barn får bearbeta känslor och tankar samt positiva och svåra erfarenheter. Genom lek utvecklas barn socialt, känslomässigt, intellektuellt och motoriskt. (Rädda Barnen) Mina resultat visar att lärmiljön kan påverka barns utveckling gällande utforskande av omvärlden och sociala interaktioner.

Småbarnspedagoger har en viktig roll för barns lekupplevelser genom att observera leken och vara delaktig i leken (Tekin & Tekin 2007). Mina resultat visar att vuxnas roll, personal inom småbarnspedagogik såsom lärare, pedagoger, socionomer och barnskötare är viktiga för att skapa och beakta lärmiljöer som ger barn utveckling och lärande. Resultaten tyder också på att föräldrar har en viktig roll för barns lärmiljöer och barnens utveckling och lärande.

Inom småbarnspedagogik finns det fem olika lärområden som bidrar med olika färdigheters och kompetensers utveckling för barn. Genom att barn får ta del av olika typer av lekar och verksamheter ger det ett brett område för utveckling och lärande. I de olika lärområdena får barn bland annat utveckla språkliga kunskaper och färdigheter, stöd för den språkliga identiteten och kommunikation med andra. Barnen får också möjlighet att använda fantasi, delta, påverka, uttrycka sig och lära sig att hantera olika situationer. (Utbildningsstyrelsen 2022)

I mitt resultat framkommer att barn utvecklas och lär sig genom varierande miljöer och de fem lärområdena i teoretiska referensramen kan ses som olika utrymmen som kan ge olika typer av utveckling och lärande. Resultaten tyder också på barns möjlighet att använda fantasi, kommunicera och hantera olika situationer. Alla fem lärområden stöder barns individuella och gemensamma utveckling och lärmiljöer kan formas till stor del av lekar och verksamheter som barn får ta del av. Lärområden, leken samt mina resultat visar att material, möblering, vuxna samt inredning och inom- och utomhusmiljöer är viktiga faktorer som bidrar till barns utveckling samt lärande gällande flera olika kompetenser och färdigheter.

9.2 Metoddiskussion

Metoden som valdes för detta arbete var kartläggande litteraturöversikt med tematisk analys. Metoden valdes p.g.a. att det fanns tydliga steg för att utföra. Jag följde stegen 1–5 för en kartläggande litteraturöversikt enligt Arksey och O'Malley (2005). Den kartläggande litteraturöversikten var ett bra val för detta arbete med tanke på att metoden ofta omfattar ett begränsat antal studier, är smidig och effektiv för att granska tidigare gjorda forskningar och passar bra för studentarbeten. En annan metod som kunde passa bra för mitt arbete vore allmän litteraturstudie, som kan nämnas som litteratur- eller forskningsöversikt och som beskriver kunskapsläget inom det valda området genom att analysera valda studier. (Forsberg & Wengström 2008)

Att arbetet skulle handla om barn och lärmiljöer var klart redan från början. Därefter valdes syfte och frågeställningar som i ett senare skede blev omformulerade. I början ville jag fokusera skilt på fysiska, sociala och pedagogiska lärmiljöer men det omformulerades och jag valde att fokusera på lärmiljöer på ett mera generellt sätt då det överensstämde bättre med de valda artiklarna.

Sökning av relevanta artiklar med många olika sökord tog lite tid men genom begränsningar och tålamod hittades och valdes tio relevanta artiklar till slut. Efter att artiklarna blivit lästa och granskade började jag göra en kartläggning och sammanfattning av innehållet till en artikelmatris. Denna artikelmatris fungerade lite som en vägledare för att i nästa steg göra analysen.

Valet av analys fattades snabbt då klara steg hittades. Jag följde de fem stegen för en tematisk analys enligt Braun och Clarke (2006). En tematisk analys med induktiv insats valdes. Här fortsatte jag att läsa igenom de valda artiklarna för att sedan hitta koder, sådant som kunde analyseras grundligare. Då en induktiv insats valdes, började jag hitta olika teman som uppkom i artiklarna, skapa centrala kategorier och genom dem kunde resultat rapporteras. Kategoriseringen var relativt enkelt då artiklarna redan blivit lästa flera gånger i den kartläggande litteraturöversikten och teman hittades snabbt då artiklarna behandlade barn och lärmiljöer. Analysen var väldigt bra och effektiv för att hitta kategorierna för resultat.

10 Slutsatser

Jag upplevde detta arbete väldigt lärorikt och intressant. I början kändes allt som en lång process men allt började snabbt löpa på i en bra takt då jag började söka information om temat. Även om arbetet kändes jobbigt vid vissa tillfällen, upplever jag att arbetet slutligen lyckades bra. Resultaten motsvarar sådant som jag själv beaktat och tänkt på då jag arbetat med barn.

Jag anser att det är väldigt viktigt att beakta barns lärmiljöer för att barn ska utvecklas och lära sig. Och jag hoppas att professionella och andra socionomstuderande kan ta del av mitt arbete och få en inblick i hur viktig lärmiljön faktiskt är för barn.

Mina resultat visade kompetenser och färdigheter som barn får utav olika lärmiljöer och vilka faktorer i lärmiljön som bidrar positivt till barns utveckling och lärande. Däremot tror jag att det finns ytterligare svar till dessa frågor, som kanske inte nämnts i just de tio valda artiklarna. Barn utvecklar och lär sig även andra kompetenser och färdigheter och andra positiva faktorer i lärmiljön finns säkerligen. Därför anser jag att det är viktigt, att i framtiden forska ännu mera om lärmiljöns betydelse för barns utveckling och lärande. En kvantitativforskning som beaktar flera studier, experiment på daghem eller intervjuer med personal på daghem skulle möjligtvis ge bättre och grundligare svar på lärmiljöns betydelse.

Källor

- Arksey, H. & O'Malley, L. (2005). Scoping studies: Towards a methodological framework. *International Journal of Social Research Methodology*. Tillgänglig: <https://osf.io/rbj2y/download> Hämtad: 9.11.2023
- Berris, R., & Miller, E. (2011). *How design of the physical environment impacts on early learning: Educators' and parents' perspectives*. *Australasian Journal of Early Childhood*, 36(4), 102-110. Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=85880315&site=ehost-live> Hämtad: 15.11.2023
- Berti, S., Cigala, A., & Sharmahd, N. (2019). *Early Childhood Education and Care Physical Environment and Child Development: State of the art and Reflections on Future Orientations and Methodologies*. *Educational Psychology Review*, 31(4), 991-1021. Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=140371854&site=ehost-live> Hämtad: 26.10.2023
- Bildtgård, T. & Tielman-Lindberg, S. (2017). *Hur man gör litteraturöversikter*. Tillgänglig: https://www.researchgate.net/publication/312938035_Hur_man_gor_litteraturoversikter Hämtad: 6.9.2023
- Braun, V. & Clarke, V. (2006). *Using thematic analysis in psychology*. *Qualitative Research in Psychology*. Tillgänglig: https://www.researchgate.net/publication/235356393_Using_thematic_analysis_in_psychology Hämtad: 12.11.2023
- Davies, D., Jindal-Snape, D., Collier, C., Digby, R., Hay, P., & Howe, A. (2013). *Creative learning environments in education – A systematic literature review*. *Thinking Skills and Creativity*, 8, 80-91. Tillgänglig: <https://doi.org/10.1016/j.tsc.2012.07.004> Hämtad: 27.10.2023
- Engström, A. et al. (2022). *Förskolans lärmiljöer – Möjligheter och begränsningar*. Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1721846/FULLTEXT01.pdf> Hämtad: 13.9.2023
- Esborn, M. (2013). *Lärmiljön förändrar pedagogiken – Om rum i rummet*. Tillgänglig: <http://www.diu.se/nr3-13/nr3-13.asp?artikel=s6> Hämtad: 9.9.2023
- Fardlillah, Q., & Suryono, Y. (2019). *Physical Environment Classroom: Principles and Design Elements of Classroom in Early Childhood Education*. Tillgänglig: <https://www.atlantis-press.com/proceedings/icsie-18/55917541> Hämtad: 16.11.2023
- Folkhälsomyndigheten. (2017). *Handledning för litteraturöversikter – Förutsättningar och metodsteg för kunskapsframtagande baserat på forskningslitteratur vid Folkhälsomyndigheten*. Tillgänglig:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/contentassets/94c7c7cd41ca43b4be207c9b8c78df07/handledning-litteraturoversikter.pdf> Hämtad: 31.10.2023

- Forskningsetiska delegationen. (2023). *God vetenskaplig praxis och handläggning av misstankar om avvikelser från den i Finland*. Tillgänglig: https://tenk.fi/sites/default/files/2023-04/Forskningsetiska_delegationens_GVP-anvisning_2023.pdf Hämtad: 1.11.2023
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2003). *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning*. Natur och Kultur.
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2008). *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning* (2. [uppdaterade] utg.). Natur och Kultur.
- Forsberg, C., & Wengström, Y. (2015). *Att göra systematiska litteraturstudier: Värdering, analys och presentation av omvårdnadsforskning* (Fjärde utgåvan.). Natur & Kultur.
- Gerde, H. K., Goetsch, M. E., & Bingham, G. E. (2016). *Using Print in the Environment to Promote Early Writing*. *Reading Teacher*, 70(3), 283-293. Tillgänglig: <https://search-ebSCOhost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=119088617&site=ehost-live> Hämtad: 15.11.2023
- Hansen, J. E., & Broekhuizen, M. L. (2021). *Quality of the Language-Learning Environment and Vocabulary Development in Early Childhood*. *Scandinavian Journal of Educational Research*, 65(2), 302-307. Tillgänglig: <https://search-ebSCOhost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=148721120&site=ehost-live> Hämtad: 9.11.2023
- Helsingfors stad. (2022). *Inom småbarnspedagogiken ser socionomen hela familjen*. Tillgänglig: <https://www.hel.fi/sv/nyheter/inom-smabarnspedagogiken-ser-socionomen-hela-familjen> Hämtad: 27.9.2023
- Hwang, P., & Nilsson, B. (1995). *Utvecklingspsykologi: Från foster till vuxen*. Natur och Kultur.
- Jechura, J., Wooldridge, D. G., Bertelsen, C., & Mayers, G. (2016). *Exploration of Early-Childhood Learning Environments*. *Delta Kappa Gamma Bulletin*, 82(3), 9–15. Tillgänglig: <https://search-ebSCOhost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=150071775&site=ehost-live> Hämtad: 18.9.2023
- Knauf, H. (2019). *Visual Environmental Scale: Analysing the Early Childhood Education Environment*. *Early Childhood Education Journal*, 47(1), 43-51. Tillgänglig: <https://search-ebSCOhost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=134238854&site=ehost-live> Hämtad: 2.10.2023

- Lag om småbarnspedagogik 540/2018. Tillgänglig: <https://www.finlex.fi/sv/laki/alkup/2018/20180540#Pidm45949345144960> Hämtad: 6.9.2023
- Leung, L. (2015) *Validity, reliability, and generalizability in qualitative research*. Tillgänglig: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4535087/pdf/JFMPC-4-324.pdf> Hämtad: 2.11.2023
- Mann, J., Gray, T., Truong, S., Brymer, E., Passy, R., Ho, S., Sahlberg, P., Ward, K., Bentsen, P., Curry, C., & Cowper, R. (2022). *Getting Out of the Classroom and Into Nature: A Systematic Review of Nature-Specific Outdoor Learning on School Children's Learning and Development*. Front Public Health. Tillgänglig: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/35651851/> Hämtad: 12.11.2023
- Matthews, E., & Lippman, P. C. (2020). *The Design and Evaluation of Young Children's Learning Settings*. Early Childhood Education Journal, 48(2), 171–180. Tillgänglig: <https://doi-org.ezproxy.arcada.fi:2443/10.1007/s10643-019-00993-x> Hämtad: 18.9.2023
- Mittuniversitet. (2022). *Skogens värden – Forskares reflektioner*. Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1673088/FULLTEXT01.pdf> Hämtad: 13.9.2023
- Newman, L. (2016). *Children's literacy play environments: Snapshots of practitioner research for change*. Australasian Journal of Early Childhood, 41(3), 95-103. Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=118272516&site=ehost-live> Hämtad: 26.9.2023
- Ogunnaïke, Y.A. (2015). *Early Childhood Education and Human Factor: Connecting Theories and Perspectives*. Review of Human Factor Studies, 21(1), 9-26. Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=108777293&site=ehost-live> Hämtad: 26.9.2023
- Patel, R., & Davidson, B. (2019). *Forskningsmetodikens grunder: Att planera, genomföra och rapportera en undersökning* (Femte upplagan.). Studentlitteratur AB.
- Pedagogsajten. (2018). *Inspirerande lärmiljöer i förskolan*. Tillgänglig: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/pedagogik-i-forskoleklass/larmiljoer-i-forskoleklass> Hämtad: 13.9.2023
- Pihlgren, A. S. (2017). *Undervisning i förskolan – Att skapa lärande undervisningsmiljöer*. Natur & Kultur.
- Projektrapport. *Inkluderande lärmiljöer som möter alla barn på många olika sätt*. Tillgänglig:

<https://www.spsm.se/contentassets/f48edef7e7d84444a170ec7c9c8589ec/6-sta-2016-968.pdf> Hämtad: 9.9.2023

Rädda Barnen. *Därför är det viktigt för barn att få leka*. Tillgänglig: <https://www.radda-barnen.se/rad-och-kunskap/arbetar-med-barn/barn-och-lek/> Hämtad: 4.12.2023

Sasson, I., Yehuda, I., Miedijensky, S., & Malkinson, N. (2022). Designing new learning environments: An innovative pedagogical perspective. *Curriculum Journal*, 33(1), 61-81. Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=154688248&site=ehost-live> Hämtad: 15.11.2023

Sedlacek Hebertsson, E & Olsson, E. (2022). *Undervisningens betydelse för barns utveckling och lärande*. Tillgänglig: <https://lnu.diva-portal.org/smash/get/diva2:1719004/FULLTEXT01.pdf> Hämtad: 12.9.2023

Sheridan, S. et.al. (2010). *Förskolan – Arena för barns lärande*. Liber.

Sosiaalialan AMK-verkosto. (2023). *YH-nätverket för det sociala området: Kompetenser för socionom (YH)*. Tillgänglig: <https://www.sosiaalialanamkverkosto.fi/wp-content/uploads/2023/06/Kompetenser-for-socionom-yh-2023-FINAL.pdf> Hämtad: 27.9.2023

Skolverket. (2023) *Lär miljör i förskoleklass*. Tillgänglig: <https://www.skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/pedagogik-i-forskoleklass/larmiljoer-i-forskoleklass> Hämtad: 13.9.2023

Svanbäck-Laaksonen, M. (2022). *Lär miljös betydelse för barns utövande och lärande av grundläggande motoriska färdigheter i småbarnspedagogik*. Tillgänglig: https://www.doria.fi/bitstream/handle/10024/186036/svanback-laaksonen_mikaela.pdf?sequence=5&isAllowed=y Hämtad: 11.9.2023

Tadjic, M., Martinec, M., & Farago, A. (2015). *The impact of physical settings on pre-schoolers classroom organization*. *European Journal of Education Studies*, 0. Tillgänglig: <https://oapub.org/edu/index.php/ejes/article/view/2/95> Hämtad: 16.11.2023

Talentia. *Varhaiskasvatuksen sosionomi*. Tillgänglig: https://www.talentia.fi/nain-vaikutamme/talentia-vaikuttaa-varhaiskasvatuksessa/varhaiskasvatuksen-sosionomin-tehtavakuva/?gclid=Cj0KCQjwpc-oBhCGARIsAH6ote-MnGjRLuD8KGmIF_ndseCfd1cnA3atni6aZDg-ljHbG0TGk30mZK5UaAmB1EALw_wcB Hämtad: 27.9.2023

Tekin, G., & Tekin, A. K. (2007). *Meanings of Child's Play According to Turkish Early Childhood Educators: A phenomenological Study*. *Journal of Instructional Psychology*, 34(4), 207-213. Tillgänglig: <https://search-ebscohost-com.ezproxy.arcada.fi:2443/login.aspx?direct=true&db=a9h&AN=28349626&site=ehost-live> Hämtad: 4.12.2023

- Thulin, S. (2006). *Vad händer med lärandets objekt? En studie av hur lärare och barn i förskolan kommunicerar naturvetenskapliga fenomen*. Acta Wexionensia. 102/2006. Tillgänglig: <https://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:296675/fulltext01.pdf> Hämtad: 4.10.2023
- Utbildningsstyrelsen. (2022). *Grunderna för planen för småbarnspedagogik*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Grunderna_for_planen_for_smabarnspedagogik_2022_1.pdf Hämtad: 11.9.2023
- Utbildningsstyrelsen. (2018). *Grunderna för planen för småbarnspedagogik*. Tillgänglig: <https://www.oph.fi/sv/statistik-och-publikationer/publikationer/grunderna-planen-smabarnspedagogik-2018> Hämtad: 12.9.2023
- Utbildningsstyrelsen. *Småbarnspedagogiken är till för barnet – centrala frågor i grunderna för småbarnspedagogik*. Tillgänglig: https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/188546_smabarnspedagogiken_ar_till_for_barnet.pdf Hämtad: 11.9.2023
- Widerberg, K. (2002). *Kvalitativ forskning i praktiken*. Studentlitteratur.
- Yrkeshögskolan Arcada. (2022). *Direktiv för god vetenskaplig praxis i studier och forskning vid Arcada*. Tillgänglig: <https://start.arcada.fi/system/files/media/file/2022-05/Direktiv%20f%C3%B6r%20god%20vetenskaplig%20praxis%20i%20studier%20och%20forskning%20vid%20Arcada.pdf> Hämtad: 1.11.2023

Bilagor

Bilaga 1: Datainsamling

Databas	Sökord	Antal träffar	Valda artiklar	Datum
Academic Search Complete (EBSCO)	"Early childhood education AND learning environment"	3861	1	26.10.2023
Google Scholar	"Children's development and learning"	18000	1	27.10.2023
ABI/INFORM	"Early Childhood Education AND Environment AND Children's learning AND Children's development"	2419	0	6.11.2023
Academic Search Complete (EBSCO)	"Early childhood education AND Learning environment"	3888	1	9.11.2023
Academic Search Complete (EBSCO)	"The physical environment AND Child development"	7995	0	11.11.2023
Google Scholar	"Learning environment AND Children's development"	17800	0	11.11.2023
PubMed	"Environment AND children AND Development AND learning"	2711	0	12.11.2023
PubMed	"Early childhood education AND learning environment AND children development and learning"	137	1	12.11.2023
Academic Search Complete (EBSCO)	"Early childhood education AND visual environment AND childrens development"	110	1	14.11.2023
Academic Search Complete (EBSCO)	"Children's learning and development AND designing learning environments"	331	1	15.11.2023
Academic Search Complete (EBSCO)	"Learning environments impact AND children's learning and development AND early childhood education"	90	1	15.11.2023
Academic Search Complete (EBSCO)	"Early childhood education AND learning environments AND furniture AND material"	126	1	15.11.2023
Google Scholar	"Pre-schoolers classroom AND preschoolers capabilities AND physical setting AND classroom organisation AND classroom environment AND physical environments AND learning and behaviors"	8420	1	16.11.2023
Google Scholar	"Physical environment AND classroom Principles AND design elements AND classroom in early childhood education"	1	1	16.11.2023

Bilaga 2: Valda artiklar (Artikelmatis)

ARTIKLAR SAMMANLAGT 10 STYCKEN						
Nr	Titel	Författare	År	Metod	Syfte	Innehåll/Resultat
1	Early Childhood Education and Care Physical Environment and Child Development: State of the art and Reflections on Future Orientations and Methodologies	Berti, S., Ciagala, A., & Sharmahd, N.	2019	Systematisk analys, scoping review	Definera senaste tekniken angående förhållandet mellan den fysiska miljön inom småbarnsfostran och barns psykologiska utveckling. Främja förståelse för vad vetenskapliga studier har åstadkommit, för att skapa användbara reflektioner för personal och identifiera framtida forskningsriktningar.	Den systematiska analysen identifierar två huvudteman. "Uppfattning om fysisk miljö" vilket inkluderar både barns och vuxnas uppfattningar och "Samband mellan fysisk miljö och barns utveckling" som inkluderar beteendemässiga, kognitiva och emotionella aspekter av utveckling. Ämnen som återkommit är även betydelsen av vuxnas medvetenhet och uppfattning av utrymmen, vikten av barncentererat tillvägagångssätt och relevansen av delaktighet av intresse för utformningsprocessen.
2	Creative learning environments in education A systematic literature review	Davies, D., Jindel-Snape, D., Collier, C., Digby, R., Hay, P., & Howe, A.	2013	Systematisk litteraturoversikt	.Genomgång av litteratur som berör kreativa miljöer för lärande i skolor.	Rimlig vikt av forskningsbevis för att stöja vikten av b.l.a. följande faktorer för att stödja kreativ kompetensutveckling hos barn och unga: Flexibel användning av rum och tid, tillgång till lämpligt material, verksamhet utanför klassrummet/skolan; lekfulla eller spelbaserade tillvägagångssätt med en viss grad av inlärande autonomi, respektfulla relationer mellan lärare och elever, möjligheter för kamratsamarbete och medvetenhet om barnens behov.
3	Quality of the Language-Learning Environment and Vocabulary Development in Early Childhood	Hansen, J. E., & Broekhuizen, M. L.	2021	Multinivåanalys	Syfte att öka kunskap om samband mellan kvaliteten på språkinlärningsmiljön inom barnomsorgs grupper och barns ordförrädsutveckling från 3-5 års ålder.	Kvaliteten på språkinlärningsmiljön upplevdes i småbarnsgrupper associerades med verbal förmåga vid 5 års ålder medan kontrollering för verbal förmåga vid 3 års ålder och kvaliteten upplevdes i dagisgrupper vid 5 års ålder. Resultaten indikerar att barns språkinlärningsmiljöer som kännetecknas av lyhörd personal, utökade och underlättande samtal främjar utveckling av ordförråd. Även en liten effekt tyder på vikten av en rik och varierad språkinlärningsmiljö under barndomsåren
4	Getting Out of the Classroom and Into Nature: A Systematic Review of Nature-Specific Outdoor Learning on School Children's Learning and Development	Mann J., Gray, T., Truong, S., Brymer, E., Passy, R., Ho, S., Sahlberg, P., Ward, K., Bentsen, P., Curry, C., & Cowper, R.	2022	Systematisk översikt	Att förbinda barn med naturliga utrymmen har visat sig gynna deras fysiska och mentala hälsa; dock nyttan av naturspecifika utomhusmiljöer som inramning för läroplaners och icke-läroplaners lärande har ännu inte fastställts tydligt. Mål att genomföra en narrativ syntes av internationella bevis på naturspecifik utomhusinlärning och dess fördelar för personliga och social utveckling, välbefinnande och akademiska framsteg	Fördelar med att lära sig i naturliga utomhusmiljöer inkluderar: Ökat elevernas engagemang och ägande av det egna lärandet, några bevis av akademisk förbättring, utveckling av sociala- och samarbetsförmåga och förbättrad självuppfattningsfaktorer. Lärare borde inkludera fokus på hur naturliga miljöer kan användas effektivt för inlärning.
5	Visual Environmental Scale: Analysing the Early Childhood Education Environment	Knauf, H.	2019	Kvalitativ metod	Barns fysiska miljöer spelar en viktig roll för deras utveckling och det har gjorts få empiriska studier om inredning inom småbarnspedagogik, delvis pga. brist på adekvata metoder för den systematiska rumsliga undersökning av utbildningsmiljöer. Artikeln presenterar metod för sådan systematisk undersökning.	Transparens som försås som möjlighet för barn att övervaka hela rummet. Miljöers grundläggande layout och inredning säkerställer en tillgänglighetsnivå för barn. Materialens synlighet och tillgänglighet som faktor i barns lärmiljöer. Två idealiska miljötyper identifieras gällande inredning och möblering: Återhållsam miljö & uttrycksfull miljö.
6	Designing new learning environments: An innovative pedagogical perspective	Sasson, I., Yehuda, I., Miedijensky, S., & Malkinson, N.	2022	Innehållsanalys, observationer och intervjuer	Att visa en pedagogisk karaktärisering baserad på en tredimensionellt teoretiskt ramverk. Omfattar tre skolor i färd med att genomföra en konstruktivistisk pedagogisk förändring som innebär gradvis utveckling av utbildningsinitiativ inklusive omformning av läroutrymmen.	Innovativ rumsdesign, pedagogiska klassbeteende och läroplansmaterial bör övervägas systematiskt för att stödja utformning av effektiva lärandemiljöer. Fysisk miljö är betydelsefull för barns utveckling och lärare har en roll att bl.a. utforma en lärmiljö som bidrar med meningsfullt lärande. Modifiering av klassrumsutrymmen, visuell stimulering och akustisk kvalitet påverkar undervisning, lärandebeteende och resultat. Rörelsefrihet: Byta sittplatser och gå från stora grupper till mindre.
7	How design of the physical environment impacts on early learning: Educators' and parents' perspectives	Berris, R., & Miller, E.	2011	Kvalitativa intervjuer & tematisk analys	Utforska kvaliteten och betydelsen av den fysiska miljön vid två lärocenter. För att förstå hur design kan påverka barns utveckling.	Fysisk miljö viktig för barns utveckling: Miljöerna ska vara hemtrevliga, inbjudande, ljusa och kopplad till natur. Även material bidrar till barns lärande. Utrymmen ska välkomna barnen, få dem att känna trygghet och uppmuntra till lärande. Kvaliteten betonar högt i tak, stora utrymmen, naturligt ljus, möjlighet till utforskning & fantasi, fria utrymmen, omarrangemang av utrymmen.

Using Print in the Environment to Promote 8 Early Writing.	Gerde, H. K., Goetsch, M. E., & Bingham, G. E.	2016	Forskningsrapport	Presenterar forskningsbaserade idéer för att engagera barn med meningsfullt tryck i miljön och ge sätt att skapa tryck som är relaterade till barns intressen, anpassade till aktuellt klassrumsinnehåll och som är skapade tillsammans med barnen.	När lärare aktivt uppmuntrar barn att skapa och engagera sig i meningsfullt tryck i miljön har barn möjlighet att utveckla en förståelse för att tryck har mening och att använda utvecklande skrivfärdigheter. Miljöns texter, skyltar, bokstäver, bilder mm. kan främja barns skrivande och läskunnighet på meningsfulla sätt.
The impact of physical settings on pre-schoolers 9 classroom organization	Tadjic, M., Martinec, M., & Farago A.		Forskningsrapport, 2015 filosofi doktorsexamen	Syfte att undersöka den fysiska miljön och dess betydelse i förskolebarns utbildningsprocess.	Den fysiska miljön spelar en viktig roll i livet för förskolebarn. Den fysiska miljön tillsammans med läroplanen, förstärker och stöder barns förmåga att göra något själv, ta hand om sig själv, ta tag i och slutföra aktiviteter, ta kontroll över egna handlingar, ansvar, kommunicera och integrera med andra och förstärker motoriska färdigheter.
Physical Environment Classroom: Principles and Design Elements of Classroom in Early 10 Childhood Education	Fardilillah, Q., & Suryono, Y.		Intervjustudie & 2019 tematisk analys	Undersöker vikten av fysisk miljö i flera klassrum i tidig barndoms lärcenter.	Olika ändringar, säkerhetsfrågor, olika områden, placering av områden, möbler, material, belysning, texturer, färger och uteplats diskuteras också som betydelsefulla faktorer. Två huvudteman: Principen för lärandemiljö i klassrum (Klassrumsprincipen av arrangemang av miljö och principer hos barn) och designelement i den fysiska miljön i barns klassrum (Belysning, färgkombinationer, dörrar, fönster, väggar, möbler eller val av möbler: bord, stolar, hyllor)